

Apocalipsis

Nuna ra Jesucristo, ja ua ya yø hya bi 'yutra Xuua, bi japi da badi te ja ngue di nja m'mefa.

¹ Nuya yø hya ja ua, guehya nnepra Jesucristo da fadi hanja ya. Oja bi japra Jesucristo ngue nu'ua yø mɛfi Oja, da badi hanja ya yø hya ja ngue n'na zihmantho di nja. Nuga dra Xuua, ra Jesucristo ba penngagui ra anxɛ, bi jaqui da padi hanja na ra hya na. ² Ma ga xi'ahu te ga da nu. Ga xi'ahu hanja na te gama hya da øde. Ra Jesucristo bi xiqui xanho hanja na ra hya Oja.

³ Nuna ra hya Oja bi t'urqui, ra mmenthj di nthɛui te'o da manna hya p'ua ha di mpeti yø 'yɛc'ɛi. 'Nɛ xquet'a ra mmenthj di nthɛui yø ja'i da 'yøde hanja ya yø hya nt'ot'i. Nu te ra hya da 'yøde, gue'a da 'yøt'a. A nuya yø hya ja ua, himma ya'atho di nja ya.

⁴ Nuga dra Xuua dadi zenguaga'ua yø 'yɛc'ɛi ra m'map'ua yoto yø hniñi ra njap'ua ja ra hai Asia. Oja di jap'ahu 'nɛ da hyut'a ni mmahu. Nuna Oja i 'baha, ximmangu dyø pa xa thogui ya mi 'bui, 'nɛhyø pa di map'ua, hangu yø pa di sigue di m'mai. Di jap'ahu na ra Espiritu Santo, nuna entho yoto yø nyot'i i nɛqui p'ua ni hyandra nthuts'i Oja. ⁵ Di jap'ahu na ra Jesucristo, guehna xifi xanho yø ja'i hanja Oja na. Go ra muditho bi bennate 'mø mi du na, 'nɛ guehna ja ra ts'edi ngue di manda gätho

yø dast'abi 'bucua ja ra ximhäi na. Guehna ra Cristo di macja 'ne bi du. Nu'a rá ji bi mäni, gue'a i hoga ma ts'oquih'a. ⁶ Nuna ra Cristo øt'e ngue ma n'yohu p'u ha di manda ngue ndast'abi. Bi 'dacju ra 'befi ngue dyø mmäcjahu, para ngue da zäp'u ga thannehu na Oja rá Papá. A nuyá, ma ga espahu na ra Cristo maguesε, ngue ja rá ts'edi para zantho. Da ngut'atho.

⁷ A nuyá, nuna ra Cristo, nu'mø bi zøhø di 'yε mahets'i, da n'youi ra gui. Gätho yø ja'i da nu. Nuya yø ja'i bi cuarpu ja ra pont'i da nu 'mø bi zøhø. Nu'mø bi nu yø ja'i 'bucua ja ra ximhäi, gä di nya dummäi. Da ngut'atho.

⁸ Nuna ma Hmuhu Oja jase rá ts'edi, nguna ra hya xicju, i εna: “A nugä para zantho dí 'bui, porque ya nmi 'bucä p'u bá fudi bá nja yø cosa ja ya. Da guehya, nu yø cosa i ja, jap'u rá nzεgui, pε nugä ga sigue ga m'mai para zantho”, i εna. Porque nuna Oja i 'buhya, ximmangu dyø pa xa thogui ya mi 'bui, 'nehyo pa di map'u, hangu yø pa di sigue di m'mai.

⁹ Nugä drá Xuua, gä dadi ncuhu, gäthogahu, ya ma n'yohu ra Jesucristo. A nuyá, di tocagahu ngue dí sähu ra n'u ya. Pε gä dí ohu rá 'yε ra Cristo nuna di hacju ra ts'edi ngue ga seti hangu ra n'u ja ngue ga thohmu. A nu'mø ma m'macä p'u Patmos, ja n'na ra t'uhäi ja made ra jathe, ja dá op'u ra fädi. Bi joqui ngue dá mambrá hya Oja, dá xicä yø ja'i te'o na ra Jesucristo. ¹⁰ Nuna n'na ra pa ngue mi thanne yø ja'i ra Hmu Jesús, ra Espíritu Santo bi pärcagui ma nthandi, 'da ma'dan'yo dá nu. Dá øcua

ja ma x̄tha ngue nts'edi ga nzoca n'na n'c̄ei. Nup'u dá øde, tengutho 'mø bi 'bixtra corneta. ¹¹ Nu'a bi zoqui bi 'ȳngui:

—A nugã para zantho dí 'b̄ai, porque ya nm̄i 'b̄acã p'u bá f̄adi bá nja yø cosa i ja ya. Da guehya, nu yø cosa i ja, jap'u rá nz̄egui, p̄e nugã ga sigue ga m'm̄ai para zantho. Ague Xuua, dam̄i cuat̄ra sacua te gã guí nnu ya. Gui p̄ennbã ra sacua yø 'ȳc'ei 'b̄a'u yoto yø hn̄ini rá njap'u ja ra häi Asia. Nuya yoto yø hn̄ini ya, guehna ra hn̄ini Efeso, ra hn̄ini Esmirna, ra hn̄ini Pérgamo, ra hn̄ini Tiatira, ra hn̄ini Sardis, ra hn̄ini Filadelfia, ra hn̄ini Laodicea.

¹² Nugã drã Xuua, dá 'bãrb̄aya ngue dá h̄et'a nzoqui. P̄e nu'mø ma 'bãt'i, dá nu yoto yø mfoxiyo ngue ra oro. ¹³ Nup'u ja'u yoto yø mfoxiyo p'uya, dá h̄eti ngue ̄t'inde n'na ra n'yoh̄u. He rá he s̄ot'e astã yø gua. Rá tiya p'uya, gã ra oro di ngat'i. ¹⁴ Yø xtã p'uya, gã ra t'axi, ̄na ra t'axca xid̄e'yo oque ra t'axca s̄e. Yø dã p'uya, di yoxni tengutho rá thai ra sibi. ¹⁵ Yø gua p'uya, di yoxni tengutho ra t'egui 'mø bá pømp'u ja ra orno ngue xã mma mats'axt'i xandõho. Nu'a ga nt'øde 'mø bi nya p'uya, tengutho gui hi ra ndate dehe. ¹⁶ Nup'u ja rá 'ȳe ngue rá n'ȳei, i ha yoto yø s̄ø. I pømp'u ja rá ne n'na ra ts'anjuai ja yoho yø h̄eti. Rá hmi p'uya, di yoxni tengutho gui yotra hyadi 'mø h̄inte jut̄i.

¹⁷ Ma h̄erp̄u 'bãi, dá tãgui tengutho n'na ra du, dá sop'u ja yø gua. Bi macrá 'ȳe ngue ra n'ȳei, bi doscagui, bi 'ȳngui:

—'Yø guí s̄u. Go guecã dí 'b̄ai para zantho, porque ya nm̄i 'b̄acã p'u bá f̄adi bá nja yø cosa i ja ya. Da guehya, nu yø cosa i ja, jap'u rá nz̄egui, p̄e

nugä ga sigue ga m'müi para zantho. ¹⁸ Guecä dí 'bui hangü ra pa. 'Nε bi hnu ngue dá tu, pe nuya dí 'bui para zantho ya. Go dí hagä ra nsogui ngue ra ndate, go dí hagä ra nsogui p'u 'buhyø ánima. ¹⁹ A nuyá, dami cuatra sɛcua te gäma hya guí nnu ya. Cuatra sɛcua'a te bi nja ya, da gue'a te di nja m'mefa. ²⁰ Nuyá, ga xi'i te ga mbønya yoto yø sø gá nuua ja ma n'yεigä ya. Co 'nεhya yoto yø mfoxiyo ngue ra oro di másqui, ga xi'i te ga mbøni. Nuya yoto yø sø gá nu, guehya ga mbøni ngue yoto yø mεfi Oja ya. Guehya 'bet'o p'u di mpeti yø 'yεc'ei ngue yoto yø hnini ya. A nuya yoto yø mfoxiyo gá nu, guehya ga mbøni ngue yoto 'bui yø 'yεc'ei ya.

2

¹ Dami 'yotra carta, gui pennbabi rá mεfi Oja 'bet'o p'u 'buhyø 'yεc'ei'a ra hnini Efeso. Ja ua ya yø hya gui 'yot'i, gui 'yεmbi: “Nguna ra hya mmana ja yoto yø sø p'u ja rá n'yεi, nuna di therbu made ha ja yoto yø mfoxiyo ngue ra oro. I εna: ² Dí pacä te gä guí øthü. Dí padi ngue guí ha ra ts'edi guí ørpahu rá 'bεfi Oja. 'Nε guí seti hangü ra n'u guí thohmu. Dí pacä ngue hin gadi nsixu yø ts'oc'ei. 'Nε dí padi ngue pønyø ja'i ngue nne da hyä'ahu, i εna ngue ma representante. Pe gá hyaspahu ra güenda te ga 'yo ya yø ja'i ya, 'nε gá tinnbahu ngue guehya fehni ya. ³ Guí seti hangü ra n'u guí thohmu, 'nε 'bu i'da ngue εmmei ørcagui ma 'bεfi, hinha ga ngohyø mmüi. ⁴ Pe nugä jap'u n'na ra hya nná sɛ'ahu. Nuna ra hya na ngue zits'utho gadi macju, ya hinni mantho gadi macju tengutho p'u bá fadi, ngue janjuani gá hyo ni mmüi gá macju. ⁵ Dami bεni ha bi njap'u

guá ets'i ngue gadi macjɛ. A nuyá, dami 'bä'nɪ mmɪihɛ n'na zihmantho, dami macjɛ tengutho gmi ɔthɛ m'mɛt'o. A nu'mø ngue hinguí nne gui macjɛ, ga mmagä p'ɛ ngue ga hacä nɪ mfoxiyohɛ p'ɛ ha ja. ⁶ A nuna n'na ra hya jap'ɛ guí ɔthɛ, dí nnu manhogä na, ngue madits'ɛ guí nnu manhohɛ'ɛ yø hya xännbabi yø ja'ɪ ra Nicolás. A nugä p'ɛya, xquet'a 'nɛqui madits'ɛ dí nnu manhogä na ra hya na. ⁷ Nu ra ja'ɪ ja rá gu, da 'yøhya yø hya ja ua xihyø 'yɛc'ɛi ra Espíritu Santo, i ɛna: Nu ra ja'ɪ da bõni ngue da dapra nts'o i ja, ga unna nt'ɛdi ngue da zaprá ndät'ä ra za 'bäp'ɛ ja rá nhuaza Oja. Nu'mø bi za ra ndät'ä ra ja'ɪ, ra ja'ɪ p'ɛya di m'mɛi para zantho, i ɛna”.

⁸ Dami 'yotra carta, gui pennbabi rá mɛfi Oja 'bet'o p'ɛ 'bɛhyø 'yɛc'ɛi'a ra hnini Esmirna. Ja ua ya yø hya gui 'yot'i, gui 'yɛmbi: “Nguna ra hya mmanä ya mi 'bɛ 'mø mambá fadi bá nja yø cosa i ja ya, 'nɛ di sigue di m'mɛi para zantho. Guehna bi du na, pɛ mahømbi m'mɛi. I ɛna: ⁹ Dí pacä te gä guí ɔthɛ. Dí padi ngue xangu ra n'nɛ guí sähɛ. 'nɛ dí padi ngue guí hyoyahɛ, ngue hin'yɛ ra mɛnyu. Pɛ madague'a, tate di muui na ra nho di 'da'ahɛ Oja. Dí padi ngue nnømmän'ɛ'ahɛ yø ja'ɪ nuya ɛna ngue yø judío. Pɛ nuya yø ja'ɪ ya, guehya hingyø ja'ɪ Oja ya, sinoque guehya yø ja'ɪ ra zithu ya. ¹⁰ Yo guí suh'ä te ra n'ɛ ja ngue guí thohmɛ ya. Porque ra zithu di nja ra pa da 'yøt'e ngue guí n'ofädihɛ. Ja da fap'ɛ p'ɛya ngue'mø majuanɪ guí ɛc'ɛigahɛ xanho, oque hin'na. Di sä'ahɛ ra n'ɛ n'net'a ma pa, pɛ 'yogui hegahɛ madague'a gui tuhɛ. Cabo ga

juṭ'ahᵤ conṇa 'da'yo te para zaṇtho. ¹¹ Nu ra ja'i ja ra gu, da 'yøhya yø hya ja ua xihyø 'yεc'ei ra Espiritu Santo, i εna: Nu ra ja'i da bøni ngue da dapra nts'o i ja, ya hinda tho'a ra yondi ra ndate, i εna”.

¹² Dami 'yotra carta, gui pennbabi ra mēfi Oja 'bet'o p'ᵤ 'bøhyø 'yεc'ei'a ra hniṇi Pérgamo. Ja ua ya yø hya gui 'yot'i, gui 'yēmbi: “Ngunā ra hya mmanā pønnā ne n'na ra juai mandø nts'atho, ja yoho yø hēti, i εna: ¹³ Dí paçä te gä guí øthᵤ. Dí paḍi ngue guí 'bøhmᵤ p'ᵤ ha 'bøhyø ja'i di manda ra zithu. Pε dí paḍi ngue guí εc'eiḡahᵤ xandønho. Nu'mø ra pa mi haṭra ts'edi ra zithu'ᵤ ni mmēnguhᵤ ya, ngue bi bētra Antipas bi hyo, bi ᵤpi ngue xifi xanho yø ja'i hanja'a mā hya, pε hīngā hyεgahᵤ. ¹⁴ A nuyá, jap'ᵤ 'da yø hya guí øthᵤ ngue hīndi nnu manhogä. Porque nuna ra hya bi nxännbate manjam'mø ra Balaam, 'bøp'ᵤ 'da ni amigohᵤ ngue tenna ra hya na. Guehna bi xännbabi ra Balac, bi xifi ngue da japyø judío da 'yotra ts'oqui, ngue da zi'a te pørpabi yø dahmu, m'mēfa p'ᵤya di n'yots'om'mäi. ¹⁵ Nuna man'na ra hya p'ᵤya, xquet'a 'bøp'ᵤ 'da ni amigohᵤ ngue tenna hya bi nxännbate ra Nicolás. Conque nuna ra hya xännbate na, maḍits'ᵤ ngue dí nnu manhogä na. ¹⁶ Pε nuyá, 'yo gaḍi unna 'yu yø ja'i ngue di xähya yø hya bi nxännbate na dí xi'ahᵤ ya. Dami xihyø ja'i ngue nuna ra hya xännbi, da hyep'ᵤ. Porque nu'mø hīmbi ne yø ja'i da hyep'ᵤ na ra hya di xädi, ga mmasεgä p'ᵤ. Nuyā yø ja'i hīngui nne da hyep'ᵤ ya yø hya di xädi, ga säseḡä'be conṇa juai pømma ne. ¹⁷ Nu ra ja'i ja ra gu, da 'yøhya

yø hya ja ua xihyø 'yɛc'ɛi ra Espíritu Santo, i ɛna: Nu to da bønɪ ngue da dapra nts'o i ja, ga japi da zi ra hmɛ bí ja mahɛts'i, guehna ra hmɛ hinguí facua ja ra ximhäi na. 'Nɛ ga unna n'na ra t'udo xa nt'axi. Nuna ra t'udo ga unni, nt'ot'i n'na ra thuhu ma'da'yo, hinjongui padi hanja. Sinoque ja ngue da base hanja'a to da hyanna do, i ɛna”.

18 Dami 'yotra carta, gui pennbabi rá mɛfi Oja 'bet'o p'ɥ 'bɥhyø 'yɛc'ɛi'a ra hnini Tiatira. Ja ua ya yø hya gui 'yot'i, gui 'yɛmbi: “Nguna ra hya mmanná Ts'unt'ɥ Oja, nuna di yoxni yø dá tengutho gui 'yotrá thai ra sibi. Yø gua p'ɥya, di yoxni tengutho ra t'ɛgui mats'uxt'i xandønho. I ɛna: 19 Dí pacá te gá gui øthɥ. Dí padi ngue gadi macɥ 'nɛ dí padi ngue n'na ngu n'na gadi mmahmɥ. Dí padi ngue gui ɛc'ɛigahɥ xandønho. Dí padi ngue gui ørpahɥ rá 'bɛfi Oja. Dí padi ngue nu'a te ra n'ɥ gui thohmɥ, gá gui sɛthɥ. Dí padi ngue nu'a te ra nho gui øthɥ, man'na tate xanho te gui øthɥ ya, ngue'mø rá mɥdi. 20 Pɛ nugá, jap'ɥ n'na ra hya nna sɥ'ahɥ. Porque nuna ra hya xännbate ra Jezabel, gadi unthohɥ ra 'yu. Nuna ra xisu na, i ɛna ngue Oja di bennbabi ra hya xännbate, pɛ himma juani. Porque dí padi ngue hät'ɥ yø ja'i xännbi. Embi ngue sätho di n'yots'om'mäi ra ja'i, 'nɛ embi ngue sätho da za ra ngø pørpabi yø dahmu. 21 Nugá dí tømä na ra Jezabel, xamhmatho da hyɛp'ɥ'a rá n'yots'om'mäi ga 'yo, pɛ hinguí nne da hyɛp'ɥ. 22 Janangue nuyá, ga japi di hyenni da 'yoxrá t'ots'i. Gá japi da zä ra n'ɥ. Nu to gá xa hyät'i ngue n'yots'om'mäiui, nu'mø hindi 'bätyø mmäi ya

hät'i ngue da hyep'u ra nts'o øt'e, xquet'a ga japi ngue mathoguitho da zä ra n'u. ²³ Nuna ra Jezabel, ga hogä yø ja'i nuya xa hyät'i, i nnøpe ngue yø basj. Ja da bap'u yø 'yεc'ei 'bwi ndap'u bi zä p'uya ngue dí parbabj yø 'yomfēni yø ja'i, nu te gāma hya mbēmp'u ja yø mmui n'na ngu n'na, gā dí padj. N'na ngu n'na'ah, nu te gā guí øthæ gue'a ra njut'i di nja'a.

²⁴ Pε nuna ra Jezabel xännbate ra hya p'u ja ra hnini Tiatira, xangu hinguí nne gui tēnhnæ nā ra hya nā. Porque nuya yø hya exa di xähyo ja'i ngue nne da badj xandønho te εga 'yo rá hya ra zithu, ya hinguí nne gui xähmæ ya yø hya ya. Pε conni parte, ya hin'yæ te gdá sū'ah. ²⁵ Nuna ra hya ya xcá benthæ, damj sigue ngue gue'a gdí n'yohæ'a ya, asta gue'mø dá εcā mahøn'a. ²⁶ A nuyá, nu to da bønī ngue da dapra nts'o i ja, 'nε da 'yøt'e te dadi 'bepi, 'nε di sigue da 'yøt'e asta guep'u rá nzegui, guehna ra ja'i ga unná cargo ngue di manda yø nación. ²⁷ Mā Papá bi 'dajma cargo, ga ja'ahæ p'uya ga 'da'a ni cargoæ. Pε mandø nzaquitho ra ts'edi ga 'da'ahæ. Nu'mø himbi 'yøtyø ja'i nā ra hya guí xihmæ da 'yøt'e, gui japhæ yø ja'i tengutho 'mø bi thespa ra t'εgui n'na ra ts'øye, ngue 'bexti mpøde. ²⁸ Xquet'a ga 'da'ahæ ra dasø bí pøx'mø xudi. ²⁹ Nu ra ja'i ja rá gu, da 'yøhna ra hya xihyo 'yεc'ei ra Espiritu Santo”.

3

¹ Damj 'yotra carta, gui pennbabj rá mēfi Oja 'bet'o p'u 'bahyo 'yεc'ei'a ra hnini Sardis. Ja ua ya yø hya gui 'yot'i, gui 'yēmbi: “Nguna ra hya

mmanna to pennbabi ra Espiritu Santo ya yoto yø hnini, nuna ha yoto yø sø. I ena: Dí pacä te gä gui øthæ. Dí padj ngue nup'æ ha gui yahæ, gui ena ngue ya gui øthæ xandønho rá 'bæfi Oja. Dí pacä p'æya ngue himma juani gui n'yohæ rá ts'edi Oja. ² 'Yo nimantho gui säyathohæ, dami mpefi ngue gui hæthæ rá ts'edi yø ja'i. 'Yo gui nnehæ ngue nimantho da hÿep'æ Oja mi'da yø ja'i. Porque dí nnugä ngue gui säyathohæ, guehna hingui nnu manho ma Ojagä naya. ³ Man'nan'yo mi 'yøt'e ngue gui pumbeni ya yø hya bi sän'nahæ. Nu te gäma hya bi si'i gui 'yøthæ, da gue'a gui 'yøthæ'a. 'Yo nimantho gui säyathohæ. Nu'mø hingä ja ndummæi gui 'yøthæ ya yø hya dí xi'ahæ ya, jagui thambeniha ya ga søcä p'æ gui 'bæhmæ, tengutho 'mø bi zøhra bæ, porque hingui pahmæ tema ora ga søhø. ⁴ Pæ dí padj ngue nup'æ ja ra hnini Sardis, 'bæp'æ 'da yø 'yæc'ei ngue händi ts'onnyø he bi un'Oja. Guehya 'dap'æ ga n'yo'be ya, da hÿe yø t'axcä he. Gue'a yø njut'i'a ngue himbi ts'onnyø he bi t'unni. ⁵ A nuyá, nu to da bøni ngue da dapra nts'o i ja, gue'a da hÿe rá t'axcä he'a, 'næ hingä thujpabi rá thuhu p'æ ja ra libro nt'ot'i yø thuhu ya yø ja'i ja ra 'da'yo te. Nup'æ 'bæhma Papá, connyø anxæ 'dap'æ 'bæhmi, ja ga mmangä p'æ ngue guehya ma ja'i ya. ⁶ Nu ra ja'i ja rá gu, da 'yøhna ra hya xihyø 'yæc'ei ra Espiritu Santo”.

⁷ Dami 'yotra carta gui pennbabi rá mæfi Oja 'bet'o p'æ 'bæhyø 'yæc'ei'a ra hnini Filadelfia. Ja ua ya yø hya gui 'yot'i, gui 'yæmbi: “Nguna ra hya mmanna majuaní ngue gä ra nho øt'e, 'næ nu'a

ra hya mma ga majuani. Guehna hannbabi ra nsogui ra dast'abi David. Nu'mø bi xocra goxthi, h̄injongui sä da nøt'e. Nu'mø bi nøtra goxthi, h̄injongui sä da xoqui. I εna: ⁸ Dí pacä te gä gui øth̄u. Dí pađi ngue nuna ma 'bēfi, mađi zits'u gui ha ra ts'edi gui 'yøth̄u na ra 'bēfi na. A nu'a gni 'yørpah̄u masu na ra hya dí mma, h̄inguí cønngh̄u ma th̄uh̄u, jan̄angue dá xoc'ah̄u n'na ra goxthi ngue h̄injongui sä da nøt'e. ⁹ A nuya yø ja'i o rá 'yε ra zith̄u, guehya εxa εna ngue yø judío ya, pε himma juani ngue guehya ma ja'igä ya, sinoque fēh̄ni. A nuya yø ja'i ya, ga japä ngue di ndantyøhm̄u p'u ha gui 'b̄ah̄m̄u. Ja da bap'u p'uya ngue dađi ma'ah̄u. ¹⁰ Nuga dí xi'ah̄u ngue gui seti hanḡu ra n'u ja ngue gui thoh̄m̄u. Nuna ra hya dá 'bep'i gui 'yøth̄u, gue'a gä 'yøth̄u'a. Jan̄angue nuyá, ga fāxah̄u 'mø gä s̄ah̄u ra n'u da thogui gātho yø ja'i 'b̄ui rá nḡani nxim̄h̄ai. Ja da fap'u ndana ra ja'i da bōni ngue xan̄ho rá nt'εc'εi. ¹¹ N'na zihman̄tho ga ma εcä. 'Yo gadi thøhm̄u na ra hya ya xca bent̄h̄u, n'namhma ngue h̄inga n'nan'yo to di tocabi ra njut'i ja ngue di n'na'ah̄u. ¹² A nuyá, nu to da bōni ngue da dapra nts'o i ja, gue'a da gohi ngue drá døts'e rá ngu ma Oja'a. 'Nε h̄injam'mø da 'uemp'u di m'māi. Nu'a rá th̄uh̄u ma Oja, ga cuarpabi ra ja'i. 'Nε ga cuarpabi ra ja'i rá th̄uh̄u na ra 'da'yo Jerusalén bi ja mah̄ets'i, gue'a rá hn̄ini ma Oja'a. 'Nε xquet'a ga cuarpabi ra ja'i ma 'da'yo th̄uh̄u. ¹³ Nu ra ja'i ja rá gu, da 'yøh̄na ra hya xihyø 'yεc'εi ra Espiritu Santo”.

¹⁴ Dami 'yotra carta, gui pennbabi rá mēfi Oja 'bet'o p'u 'b̄ahyø 'yεc'εi'a ra hn̄ini Laodicea. Ja

ua ya yø hya gui 'yot'i, gui 'yεmbi: “Nguna ra hya mmana zant'a majuanj te mma. Nuna xifi xandønho yø ja'i hanja na ra hya majuanj. Conná nguehna bi nhogui te gāma cosa bi zān'Oja ngue bi nja. I εna: ¹⁵ Dí pacā te gā gui øth. Dí padj ngue ni xinga gue'a gui hyεgagui p'u, ni xinga gue'a gdi ha ra ts'edi gui tenngagui ma hya. A nuyá, i nne gui sānni te gui 'yøt'e. O bien ngue gui hyεgagui p'u, oque xingui hya ra ts'edi gui tenngagui ma hya. ¹⁶ Pε comma ngue xøgue zi juat'atho gui εc'εigui, nuya njuantho gui mma thi ya. ¹⁷ Guí εna ngue ya gyø mmεmmetiha, ya hñte gadi 'bεhma. Ya gā gue'a te gui øt'e gui εmhma ya. ¿Ua hin gadi umhma ra güenda ngue ra 'yanthi gá nthεh? Porque madi zits'u te di ja'aha. Guí hyoyaha nup'u go bi zā. Gyø xādāh nup'u go bi zā. Conque ni xingra ulu di ja ngue gui hyeh. ¹⁸ Janangue dí xi'aha ngue gui tāngbah ra oro ma datho xandønho, ya xpá thop'u ja ra sibi. Nu'mø ngue da guehna di ja'aha na, ya majuanj ngue gui mmεmmetiha 'mø. 'Nε gui tāngbah ra ulu tate mandø nt'axitho gui hyeh, n'namhma ngue ya hñni mantho gui pes'ni sā ngue da hin'yε te gui hyeh. Dami tāngbah ra 'yεthi ni hu ngue ra colirio, di coxni dāh, n'namhma ngue da zā ni nxādā gui thohma. ¹⁹ A nugui, nu'u gā dadi madi, nu'mø hinga gue'a ga 'yo, nugā dí fεi ngue dadi hejpi te øt'e. Janangue nuyá, ga fεp'aha 'mø ngue hinguji hya ra ts'edi gui 'bā'ni mmaih ya. ²⁰ Dí 'bācā p'u ja ra goxthi dí nzonhnategā. Nu ra ja'i da 'yøde te dí xifi, da xogagui rá mmai ga cat'i. Ga nsāya p'u ja rá mmai ra ja'i. Ga n'amigo'be,

'dap'ʉ ga nsihmɛ'be. ²¹ A nuyá, nu ra ja'i da bõni
 ngue da dapra nts'o i ja, ga unna nt'ɛdi ngue 'dap'ʉ
 ga mmi'be p'ʉ dadi manda. Tenguthogá ngue dá
 dapra nts'o, janangue nup'ʉ di manda ma Papá
 'dap'ʉ dí hu'be. ²² Nu ra ja'i ja rá gu, da 'yøhna ra
 hya xihyø 'yɛc'ɛi ra Espíritu Santo”.

4

¹ Mi tho'a te gäma hya dá nugá p'ʉya, mahøndá
 nnøts'e ngue da hanmahɛts'i. Dá handa n'na ra
 goxthi ngue nsoqui. Nu'a nmi ya'be p'ʉya, nu'mø
 nzoqui, ɛna gue'mø m'mixt'i ra corneta'a ga ya. Bi
 'yɛnguɪ:

—Bí 'yɛcua ya. Ga ut'a'i te ja ngue di nja m'mefa
 —bi 'yɛnguɪ.

² Nu'a ra ora'a p'ʉya, bi pärcaguɪ ma nthandi
 ra Espíritu Santo. Dá handa n'na ra nthuts'i bí ja
 mahɛts'i. Nup'ʉ ja ra nthuts'i p'ʉya, ja hup'ʉ Oja.
³ Nuna dá handi ngue huxpʉ ja rá nthuts'i, dá nu
 ngue di yoxni p'ʉ hudi, tengutho gui yoxni ra dospɪ
 ngue ra jaspe, n'youi ra cahʉ xa ntheni ngue ra
 cornalina. Nup'ʉ hudi, jap'ʉ n'na ra nyot'i ngue
 ra sano, ga ra jaxhmu. ⁴ Xá 'yɛt'inde 'däte magoho
 yø nthuts'i p'ʉ hudi. N'na ngu n'na'ʉ yø nthuts'i
 hup'ʉ n'na nc'ɛi, ga he yø t'axca he. 'Da'a n'na ra
 corona ngue ra oro oxyø ya. ⁵ Nup'ʉ hu Oja, ja
 pøp'ʉ yø hüɛi, ja nɛxpʉ yø ngäni 'mø bi nya. Nup'ʉ
 ni hyandrá nthuts'i Oja, jap'ʉ yoto yø nyot'i ngue
 danzø. Gue'ʉ nnøpa ts'ɛdi ra Espíritu Santo'ʉ yø
 nyot'i. ⁶ Nup'ʉ ja ra xɛqui socra nthuts'i p'ʉya, titho
 tengutho ra jathe p'ʉ guɪ nɛqui. Pɛ thotrá nthandi
 ra ja'i tengutho ra xito.

Nup'ɥ ja ra nthuts'i, gä goho yø ts'at'i 'bäi 'da'a n'na'ɥ ja yø te. Ngu rá hmi, ngu rá xútha, gä ja yø dä. ⁷ Nu'a rá madi, di nequi tengutho n'na ra dafanzate. Nu'a rá yoho, di nequi tengutho n'na ra ndоторо. Nu'a rá hyu, ja rá hmi tengutho ra ja'i. Nu'a rá goho, di nequi tengutho ra dátäni di hmahyø zahua. ⁸ Gä goho, i ja 'dato yø zahua n'na ngu n'na. Nup'ɥ ja yø zahua, ngu yø 'bizahua, ngu maxøts'e, gä ma zinni ja yø dä. Ra pa, ra xui hingui säya ngue ɛna:

—Nuna Oja na, guehna ma datho di nsupi. Guehna ma datho di nsupi. Guehna ma datho di nsupi. Guehna Oja ra hmu na ngue jase rá ts'edi, guehna 'buhna ya, 'nehyø pa xa thogui ya mi 'bui, 'nehyø pa di map'ɥ, hangu yø pa di sigue di m'mui —i ɛna.

⁹ Nguna ra hya ga 'yɛspabi Oja 'ne di ja mamadi Oja. N'na ndi ngu n'na ndi da 'yɛspabi Oja, ¹⁰ nu'ɥ 'däte magoho huxyø nthuts'i di mäspɥ hu Oja, gä ndantyøhmu ngue thanne Oja nuna 'bui para zantho. N'na ngu n'na ɛnyø corona ngue sop'ɥ ni hyant'Oja. I ɛna:

¹¹ —Ague ma Oja'i, gue'e ma Hmu'ahe. Gue'e ni 'yup'ɥ mathoguitho da hnu mansu'i. 'Ne ni 'yup'ɥ da t'ets'a'i, porque jase ni ts'edi ngue gá hoqui tanto yø cosa i ja. Nu'i, bi nja'i mpähä guá sanni te bi nja, gue'a ja'a ya.

5

¹ Nuna Oja huxpɥ ja rá nthuts'i, dá hetu ngue fo rá n'yɛi n'na ra súcua ngue m'mäni. Nt'ot'i mbo ra súcua 'ne nt'ot'i maxøts'e. Nup'ɥ ja rá nyani ra

sacua n'youi yoto yø seyo samm̄i ngue h̄indi nx̄adi.
 2 Dá nu n'na ra anx̄e ngue mandø nzaquitho ga ya,
 ra ndøts'edi ga 'yøtra nt'änni, i ena:

—¿To da bøn̄i di ntate ya ngue da zä da xøjpa yø
 seyo samra sacua, para ngue di nx̄adi? —bi 'yena.

3 Pe h̄injombi bøn̄i ngue xta nzä da x̄adi, ni
 xinga guerp'ua mah̄ets'i, ni xinga guesua ja ra häi,
 ni xinga guerp'ua 'b̄ahyø ánima. H̄injombi bøn̄i ngue
 xta nzä xta xøjpa yø seyo ra sacua ngue xta nnu te
 nt'ot'i. 4 Nugä p'uya janjuani ngue di zoni, porque
 h̄injombi bøn̄i ngue xta xøcyø seyo ngue xta nnu
 yø letra nt'ot'i ra sacua. 5 Nu'ua 'däte magoho nja'i,
 bi 'yenga n'na:

—Yo n̄imantho guí zoni, porque nuna ni hu
 ngue ra dafanzate, rá m̄eni ra Judá 'n̄e rá m̄eni ra
 dast'abi David, go bi dahna ya. Go da zä da xøcya
 yoto yø seyo samra sacua naya.

6 Dá nugä n'na ra Dε'yo ngue 'b̄äp'ua 'b̄u Oja p'uya.
 Di n̄equi ngue n'yodui yø m̄edi bi nja 'mø mi tho.
 Xa 'yēt'inde'ua di mäsp̄u 'b̄u Oja. Ja yoto yø dan̄i, ja
 yoto yø dä. Nuya yø dä p'uya, guehya nne da ma
 ngue ra Espíritu Santo handi Gä rá nguni nx̄imhäi.

7 Nuna ra Dε'yo, bi ganna sacua mi ca rá n'yei Oja
 p'ua hudi. 8 Mi ganna sacua p'uya, nuya goho i 'bäi
 n'na ngu n'na yø ts'at'i ra nthuts'i, co 'n̄ehya 'däte
 ma goho hup'ua ja yø nthuts'i, Gä bi ndantyoħmu p'ua
 'bähra Dε'yo. I ha 'da'a n'na ra 'bida ni hu ngue
 ra arpa. N̄e the 'da'a n'na ra mohi ngue ra oro,
 yup'ua ra hoga bopo. Nuna ra bopo, guehna rá
 mhmat'Oja øtyø ja'i ya o rá 'yε Oja na. 9 'N̄e tuta
 n'na ra thuh̄u ngue ma'da'yo, i enna thuh̄u: “Nu'i,
 gue'e ní 'yup'ua ngue gui canna sacua, gui xøjpa yø
 seyo n'youi. Porque gue'e bi tho'i, 'n̄e conni ji gá

jurpabi yø ts'oqui yø ja'i ya o rá 'yε Oja. Guehya yø ja'i 'bui ndap'u bi zä yø häi, 'nε 'dama 'dan'yo yø hya gá nya n'na ngu n'na. ¹⁰ Gá unyø 'befi yø ja'i ngue dyø mmäcja, para ngue da dānnesε Oja. 'Nε gá unyø 'befi yø ja'i ngue di ndast'abi, ngue di manda gä rä ximhäi”.

¹¹ Ma nu mahøn'a p'uya, dá nu ngue mandøngu dyø anxε xá 'yεt'inde'u 'däte magoho di mäts'u goho 'bäp'u ja yø ts'at'i rä nthuts'i. Pε nu'a gāngu yø anxε dá nugä, yø mahuah'i ngue yø mahuah'i'a gandøngu yø mahuah'i yø anxε dá nugä ngue tuhu.

¹² Janjuani ngue rä ndøts'edi gá 'yεnä:

—Nuna rä Dε'yo bi tho, guehna ní 'yup'u ngue da 'yεspabi yø ja'i na. Da manyø ja'i ngue guehna jase rá ts'edi na, 'nε di manda'a te gāma cosa i ja, go guehna jase rá mfadi na. Janangue ní 'yup'u da hnu mansu 'nε da t'εspi.

¹³ Dá øcä p'uya ngue mandøngutho i tuhu. Gätho'a te bá sän'Oja ngue ja yø te, gä tuhu, ngup'u mahεts'i, nguua ja rä ximhäi, ngup'u 'bähyø ánima, ngup'u ja yø jathe. Gä 'da gä 'yεntho:

—Nuna Oja hup'u ja rá nthuts'i, co 'nεhra Dε'yo, guehya ma datho nne ngue da hnu mansu ya. 'Nε da hma ngue maguesε ja yø ts'edi. Guehya jatho ngue da t'εspi hangu rä pa ya —i εnä.

¹⁴ A nu'u goho i 'bäi n'na ngu n'na yø ts'at'i rä nthuts'i, 'da gä 'yεntho:

—Xandønho ngue ngu'a di nja —bi 'yεnä.

A nuya mi 'däte magoho di mäspæ hu Oja p'uya, gä bi ndantyøhmu ngue thanne Oja nuna 'bui para zantho.

6

¹ Dá nügä rä Dε'yo p'uya, ngue bi xøts'a rá madi'ü yoto yø seyo. Nu'a n'na'ü goho 'bäp'ü ja yø ts'at'i rä nthuts'i p'uya, rä ndø ts'edi ga ya, εnä rä ngäni p'ü dá øde ngue εngui:

—Bí 'yεcua, n'namhma gui hyεti xanho —bi 'yεngui.

² Ma nhannigä p'uya, dá nu n'na rä t'axa ndøfani. Nu'a rä tøgue, fo rá 'yε n'na rä nsa. Bi t'unna n'na rä corona. Bi ma p'uya ngue da øtra tunhni. Pε himbá thapi. Nuná, ndap'ü bi zä ni ma bí tahra tunhni.

³ Nu'a rä Dε'yo p'uya, mi xøts'a rá yoho rä seyo. Bi 'yεngä'a rá yoho 'bäp'ü ja rá ts'at'i rä nthuts'i p'uya:

—Bí 'yεcua, n'namhma gui hyεti xanho —bi 'yεngui.

⁴ Ma nügä p'uya, bá εp'ü n'na rä thenga ndøfani. Nu'a rä tøgue, bi t'unná ts'edi ngue da japi di ndunhyø ja'i 'bæcua ja rä ximhäi. N'na ngu n'na di nhyo. Bi t'unna n'na rä majuai.

⁵ Nu'a rä Dε'yo p'uya, mi xøts'a rá hyu rä seyo. Bi 'yεngä'a rá hyu 'bäp'ü ja rá ts'at'i rä nthuts'i p'uya:

—Bí 'yεcua, n'namhma gui hyεti xanho —bi 'yεngui.

Ma nhannigä p'uya, dá nu n'na rä 'bondøfani. Nu'a rä tøgue p'uya hä n'na rä pesa. ⁶ Dá øcä p'uya ngue bá nya'a hup'ü made hapü 'bä'ü goho 'bäp'ü ja yø ts'at'i rä nthuts'i. Bi 'yεna:

—Nu'a n'na kilo rä trigo, di muui'a te nthaha n'na pa rä nzäbi. Nu'a hyu kilo rä cebada, di muui'a te nthaha n'na pa rä nzäbi. Pε rä aceite 'nehra vino hindä nexrá muui'a —bi 'yεna.

⁷ Rá Dε'yo p'uya, m̄i x̄ots'a rá goho rá seyo. Bi 'yεngä'a rá goho i 'bäp'u ja rá ts'at'i rá nthuts'i p'uya:

—Bí 'yεcua, n'namhma gui hyεti xanho —bi 'yεngui.

⁸ Mā nhannigä p'uya, dá nū n'na rá nduhm̄i ndøfani. Nū'a rá tøgue p'uya n̄i hū ngue rá Ndate. Nūp'u ja rá x̄utha rá tøgue, bá 'bεfa p'u'a rá xεqui 'b̄h̄yø ánima. Guehna bi t'unná ts'edi ngue da hyo n'na cuarto yø ja'i 'b'u'a nximhái na. Da japi ngue d̄i nhyo yø ja'i p'u ja yø t̄unhni d̄i nja, da du yø ja'i ngue rá thuhū. Da du yø ja'i ngue rá guçhi. Da du yø ja'i ngue da za yø zate.

⁹ Rá Dε'yo p'uya, m̄i x̄ots'a rá cut'a rá seyo. Dá nūgä yø te yø ánima x̄a tho ngue mmambrá hya Oja. Guehya h̄ingui säya'a man̄i man̄a hya, janangue bi tho. Nūya p'uya, gä 'b̄up'u ja rá altar.

¹⁰ Yø ánima p'uya, nts'edi gá 'yεna:

—Ague grá Hmū mā Oja'i, gue'e majuan̄i ngue gä rá nho guí øt'e. 'Nε dí pacähe ngue d̄i nja'a te rá hya xcá mā ngue d̄i nja. Xiya, çasta njam'mø gui hyaspabi rá güenda ya yø ja'i 'b'u'a nximhái bi hyogähe ya? —i εna.

¹¹ Bi t'unyø t'axcä he ya yø ánima n'äst'abi, pε bi sifi ngue d̄i nsayahma m̄its'u rá pa. Da dø'm̄its'u, astä gue'mø da z̄edi ngue da thopya yø cū ørpa rá 'bεfi rá Cristo, tengutho i d̄u ya yø ánima.

¹² Rá Dε'yo p'uya, m̄i x̄ots'a rá 'dato rá seyo. Dá nū ngue mathoguitho bi 'yan'ahäi. Rá hyadi bi gohi ngue rá pothi tengu rá 'bo'ulu. Rá zana bi gohi tengu rá ji ngue x̄a ntheni. ¹³ Bá h̄øhyø sø maya bi zo häi. Guí nnu 'mø ngue huatra

ndaḥi yø 'ya'igo, 'da guá hyømtho ngue so häi, bi njarbutho. ¹⁴ Ra c'ammahets'i p'uya, bi m'mëdi tengutho 'mø m'mäni n'na xit'o ra xucua. Yø t'øhø 'nēhyø t'uhäi ja mädē ra jathe, gä bi damp'ü ha ja. ¹⁵ Yø dast'abi 'b'ä nximhäi p'uya, gätho yø hmu, gätho yø mmëmmeti, gätho yø general, gätho mi'da yø ja'i ja yø ts'edi, gue'ü 'b'ahyø hmu, gue'ü hinjo'o yø hmu, gä bi 'dagui, bi n'yamp'ü ja yø 'bido. Bi yurbü ja yø hyädo ja mbo ra häi. ¹⁶ Yø ja'i bi 'yembyø t'øhø, bi 'yembyø nyuni:

—Bá tähmü ya, n'namhma guí cogbahe, hinda dīngähe nā hup'ü ja rá nthuts'i. Porque ra ndussutho ra castigo da ja ra Dε'yo, hīndī nne ga thocähe'a ra castigo'a. ¹⁷ Nūya mfadi ngue bi zøhra pa dī nja ra castigo ya. Ya hīnjonda zä dā däqui te dī nja ya —i enyø ja'i.

7

¹ Mi tho'a te dá nugä p'uya, mahøndä handi goho yø anxε 'bäi ngoho mats'at'i nximhäi, ngue samra ndahī n'na ngu n'na. Hīndī japi temā ndahī dī n'yo maxøts'e ra häi, nī xinga guep'ü ja ra jathe dī japi dī n'yo ra ndahī. Hīndī japra ndahī ngue temā za dā 'yanī. ² Dá nugä man'na ra anxε p'uya, ngue bí 'yεp'ü nī bøxyadi. Hannbabi rá seyo nā majuanī ngue Oja i 'bäi. Nūnā ra anxε, ra ndøts'edi i matya goho yø anxε xi t'unyø ts'edi ngue dā 'yøtra ndate p'ü ja ra häi 'nεp'ü ja ra jathe. ³ Bi 'yεmbi:

—'Yo sä temā ndate guí øthü p'ü ja ra häi, nī xinga guep'ü ja ra jathe, nī xingyø za, 'be ga mmεpyagähe ya yø ja'i yø mεfi Oja, dā ma mā seyobi yø dε yø ja'i —bi 'yεmbi.

4 Dá øcä hangu gangu ya yø ja'i bi me rá seyo Oja p'ɥ ja yø dɛ. Nuya 'de'ma yoho yø ts'ant'ɥ ra Israel, nu hangu yø mɛni 'bɥi, n'na ciento 'nɛ yote magoho mahuaḥi bi zɥdi. 5 Nunā ra Judá, nuya yø mɛni bi m'mɥ'a m'mɛfa, bi zɥ'i 'de'mayo mahuaḥi bi ma ma seyo. Nunā ra Rubén, nuya yø mɛni bi m'mɥ'a m'mɛfa, bi zɥ'i 'de'mayo mahuaḥi bi ma ma seyo. Nunā ra Gad, nuya yø mɛni bi m'mɥ'a m'mɛfa, bi zɥ'i 'de'mayo mahuaḥi bi ma ma seyo. 6 Nunā ra Aser, nuya yø mɛni bi m'mɥ'a m'mɛfa, bi zɥ'i 'de'mayo mahuaḥi bi ma ma seyo. Nunā ra Neftalí, nuya yø mɛni bi m'mɥ'a m'mɛfa, bi zɥ'i 'de'mayo mahuaḥi bi ma ma seyo. Nunā ra Manasés, nuya yø mɛni bi m'mɥ'a m'mɛfa, bi zɥ'i 'de'mayo mahuaḥi bi ma ma seyo. 7 Nunā ra Simeón, nuya yø mɛni bi m'mɥ'a m'mɛfa, bi zɥ'i 'de'mayo mahuaḥi bi ma ma seyo. Nunā ra Leví, nuya yø mɛni bi m'mɥ'a m'mɛfa, bi zɥ'i 'de'mayo mahuaḥi bi ma ma seyo. Nunā ra Isacar, nuya yø mɛni bi m'mɥ'a m'mɛfa, bi zɥ'i 'de'mayo mahuaḥi bi ma ma seyo. 8 Nunā ra Zabulón, nuya yø mɛni bi m'mɥ'a m'mɛfa, bi zɥ'i 'de'mayo mahuaḥi bi ma ma seyo. Nunā ra José, nuya yø mɛni bi m'mɥ'a m'mɛfa, bi zɥ'i 'de'mayo mahuaḥi bi ma ma seyo. Nunā ra Benjamín, nuya yø mɛni bi m'mɥ'a m'mɛfa, bi zɥ'i 'de'mayo mahuaḥi bi ma ma seyo.

9 Mi tho'a te gä dá nugä p'ɥya, mahøndá nhanni, pɛ mandøngu dyø ja'i dá nu ngue xpí 'yɛɛ 'dama 'dan'yo yø häi, ndap'ɥ bi zä yø xɛqui, ndø yap'ɥtho yø mmɛngu 'da. 'Nɛ 'dama 'dan'yo yø hya ga ya n'na ngu n'na. Gä 'bäp'ɥ ni hyant'a huxrá nthuts'i

ha 'bähra Dε'yo. Pε mandøngu dyø ja'i 'bup'u, hinguì sä di 'bede. Pε gä he yø t'axca he, 'nε gä ca yø palma. ¹⁰ Gätho yø ja'i, gä mafi, pε ra ndøts'edi ga 'yεna:

—Nuna ma Ojahu huhnü ja rá nthuts'i ya, guehna bi yanjü na, co 'nεhra Dε'yo ma Yantehü —i εnyø ja'i.

¹¹ Gätho yø anxε, xa 'yεt'inde ya 'däte magoho εt'inde ya goho 'bähyø ts'at'i ra nthuts'i, gä bi ndantyøhmü p'üya ngue thanne Oja. ¹² I εna:

—Majuani ngue ngu'a bi nja ya. Pε nuyá, ma ga ja ma mmadihü Oja hangü ra pa ya. Porque nuna guehna jatho ngue ga εspahü na. Guehna jase rá mfađi na. Guehna ma datho ja ngue da hnu mansu na. 'Nε jase rá ts'edi. Nu te sänni ngue di nja, gue'a nja'a. Da ngut'atho.

¹³ Nu'a n'na'u 'däte magoho p'üya bi 'yänngui, i εna:

—¿Te'o ya he yø t'axca he? ¿Hapü gue xpí 'yεhε?
—bi 'yεngui.

¹⁴ Nügä p'üya dí εmbi:

—Ague grá hmu, nu'i go guí pađi te'o.

Ya εngbüya:

—Nuyü, guehyü mathoguitho xa nzä ra ndate yu. 'Nε guehyü bi menyø he, bi bo yø he conná ji ra Dε'yo. ¹⁵ Janangue ja 'bähnu ni hyandrä nhudi Oja ya. Ra pa ra xui thanne Oja nü hudi. Nuna Oja ya, guehna fädi ngue hinte da ja. ¹⁶ A nuyá, ya hinnü mantho di ntü manthuhu. Ya hinnü mantho di ntuthe. Ya hinnü mantho da zä ra n'ü'a gampa ra hyadi. ¹⁷ Porque nuna ra Dε'yo 'bähnu ja rá nhudi Oja ya, guehna rá mädi yø ja'i na. 'Nε da zixpü

pøhra dehe ngue ra 'da'yo te. Nu'ɥ yø guidä i ja ngue xa nzoni, da dujpa_i Oja.

8

¹ Nuna ra De'yo, mi xøts'a rá yoto ra seyo n'youi ra sɔcua. Nup'ɥ mahɛts'i comma maden'ora hinte bi 'yani. ² Mi tho'a ra ora'a p'ɥya, dá nugä yoto yø anxe 'bäp'ɥ ni hyandrá nthuts'i Oja. Nuya yø anxe bi t'unni 'da'a n'na ra corneta.

³ Hømbá ep'ɥ man'na ra anxe p'ɥya, bá den'na ra t'uts'i gä ra oro. Bi m'mäp'ɥ ja ra altar. Pe xandøngu yø bopo bi t'unni ngue da yɔspa ra t'uts'i, da japra bopo p'ɥ ja ra altar ngue ra oro. Ja n'youi p'ɥ yø mhmat'Oja yø ja'i nuya o rá 'yε Oja. ⁴ Nu'a rá 'bifi ra bopo bi japra anxe p'ɥ hu Oja p'ɥya, ja n'youi p'ɥ yø mhmat'Oja yø ja'i nuya o rá 'yε Oja. ⁵ Ra anxe p'ɥya, nuna ra t'uts'i the, bi 'yɛtyø despi mi caxpu ja ra altar. Bi 'yembɥ ja ra ximhäi p'ɥya. Bi nja yø ngäni, bi nja yø huεi. Bi 'yan'ahäi. Janjuani ngue ra ndih_i.

⁶ Nuya yoto yø anxe ha 'da'a n'na yø corneta p'ɥya, bi nsä ngue da mixt'i.

⁷ Nu'a rá mudi ra anxe bi mixtrá corneta. Bi nja yø ndo. Bi nja yø sibi n'youi ra ji. Gä bi 'yembɥ ja ra ximhäi. Bi nzø n'na xεqui ra häi p'ɥya, pe himbi zɥ hmäde bi nzø. Nup'ɥ ja ra häi bi nzø, bi nzø yø za, bi nzø yø c'amdapo.

⁸ Nu'a rá yoho ra anxe p'ɥya, bi mixtrá corneta. Nu'a dá nugä bi t'embɥ ja ra jathe p'ɥya, tengutho n'na ra daxant'øhø 'mø ni danzø. Nup'ɥ ja ra jathe bi zo, bi gohi ngue ra ji ra dehe. Pe himbi zɥ hmäde

ra jathe bi nji. ⁹ Nup'u ha bi nji ra dehe p'uya, ga bi du yø zu'ε mi 'bap'u. Yø barco mi 'yo maxøts'e ra dehe, ga bi m'medi.

¹⁰ Nu'a rá hyu ra anxε p'uya, bi mixtrá corneta. Bá tä'a n'na ra dasø mahεts'i p'uya, bá danzø. Bi zo ra sø p'u ja yø dathe 'nεp'u pøhyø t'uthe bi zo. Pε hĩmbi zε hmæde yø dehe ja nximhäi bi zo. ¹¹ Nuna ra dasø, ni hu ngue ra ndate gandønju. Nup'u ja yø dehe bi zo, ga bi juhyø dehe. Mandøngu dyø ja'i bi du ngue xanju ra dehe bi zi.

¹² Nu'a rá goho ra anxε p'uya, bi mixtrá corneta. Bi boca n'na parte ra hyadi, pε hĩmbi zε hmæde ra hyadi bi boqui. Xquet'a bi boca n'na parte ra zana. 'Nε bi boca n'na parte yø sø. Nu'mø ra pa, ngoho ora m'mεxui ua ja ra ximhäi. Nu'mø ra xui, ngoho ora ngue hin tema sø di nεqui.

¹³ Dá handä man'na ra anxε p'uya, ngue bí 'yo mahεts'i. Ra ndø ts'edi ga 'yεna:

—Huεcate. Huεcate. Huεcate yø ja'i 'b'a nximhäi 'mø bi mixtyø corneta ya mi hyu yø anxε di 'behya —bi 'yεna.

9

¹ Nuna rá cut'a ra anxε p'uya, bi mixtrá corneta. Dá handä n'na ra sø bá tä mahεts'i. Mi zøcua ja ra ximhäi, bi nεqui ngue ra anxε, bi t'unna n'na ra nsogui ngue rá nsogui ra ots'i hinha rá nεgui ganhε. ² Mi xospa rá njo'mi ra ots'i, bá pøxra 'bifi tengutho rá 'bifi n'na ra orno. Nu'a ra 'bifi bá pøts'e, bi go'ma häi, bi 'berpabi rá thai ra hyadi. ³ Nup'u ja ra 'bifi p'uya, n'youi p'u yø mmäcja t'axi, so häi. Nu'u yø mmäcja t'axi p'uya bi t'unyø ts'edi

ngue dā za yø ja'i tengutho gā sate yø ixtehe ua ja ra häi. ⁴ Bi si p'uya ngue hīndi ts'on̄yø c'amdapō ja ua ja ra häi. Nī xīngyø za di ts'on̄i. Sinoque bi sifi ngue dā za yø ja'i nūya hīngui n'youi rā seyo Oja p'ua ja yø dε. ⁵ Nūya yø ja'i dā za, bi sifi ngue hīnda hyo, sinoque ncāt'a zana bi t'unna nt'ēdi ngue di sātra n'ua yø ja'i. Pε nū'a gā n'ua p'ua sa, tengutho gan'ua p'ua sa rā ixtehe 'mø bi za rā ja'i. ⁶ Nū'ua yø ja'i dā za p'uya, dā ne ngue dā dū ngue'a gan'ua 'mø bi za, pε hīnda zā dā dū. Māda ne yø ja'i dā dū, pε hīndi nthēui rā ndate ya yø ja'i di sā rā n'ua.

⁷ Nūya yø mmäcja t'axi, nūp'ua gui nεqui, εna yø ndøfani ya xā nsā ngue dā ma rā tunhni. Nūp'ua ja yø ya, oxā n'na rā corona ngue rā oro. Yø hmi p'uya, rā hmi rā ja'i gui nεqui. ⁸ Ja yø xta tengutho n'na rā xisu. Yø ts'i p'uya, εna yø ts'i yø dafanzate. ⁹ Gä rā t'εgui yø njūdi ja yø tiya. Nū'a gui hī yø zahua, tengutho gui hī yø carro 'mø jatyø ndøfani nī tihi ngue nī ma rā tunhni. ¹⁰ Ja yø ts'ua, tengutho yø ts'ua yø ixtehe ngue ja yø 'bite. Di sātra ndate yø ja'i 'mø bi mihi. Pε ncāt'a zanatho mā t'unni rā nt'ēdi ngue dā mīhyø ja'i. ¹¹ Nūya yø mmäcja t'axi, 'būhyø hmu di mānda, guehna n'na rā anxε di mānda p'ua ja rā ots'i hīnha rā nzεgui gānhε. Nūna rā anxε na, nū'a rā hya ngue rā ebreo gui hutī ngue rā Abadón. Nū rā hya ngue rā griego p'uya gui hutī ngue rā Apolión, i nne dā manna rā hya na ngue rā Hyote.

¹² Ya rā māditho rā ndate na p'uya. Pε tobe di 'berhmi yoho di nja.

¹³ Mī mixtrá corneta'a rā 'dato rā anxε p'uya. Dá øde ngue bá nya n'na nc'ēi p'ua māde ha maqui goho

yø danī rā altar ngue rā oro, ha nī hyant'a Oja.
 14 Nūnā bá nya p'uya, bi zo'a rá 'dato rā anxε mī
 hā rá corneta, bi 'yεmbi:

—Dami xoqui goho yø anxε nthat'i p'ua jonna
 dathe Eufrates.

15 Bi ma mathøgue'ua goho yø anxε p'uya ngue da
 hyo n'na parte yø ja'i 'bu'a nximhäi. Pε hinda zū
 hmāde dā hyo. Ya yø 'bεfitho'a, gue'a bá ts'ännbi
 ngue dā 'yør'mø bi zønna ora, bi zønna pa, bi zønna
 jeya ngue dā 'yøt'a te ja ngue dā 'yøt'e. 16 Dá øcä
 p'uya, ngue mma hangū gangū yø tøgue ngue yø
 ts'edi nī n'youi'ua goho yø anxε. Bi mā ngue yo
 ciento miyones yø ts'edi nī n'youi.

17 Guehna bi zūhma dā naya, dá nū yø ndøfani,
 dá nū yø tøgue. Nup'ua ja yø tiya yø tøgue, gā rā
 t'εgui yø njūdi. N'youi yø cūha ngue rā theni, rā
 c'angui, rā c'axt'i, n'youi p'ua ja yø njūdi. Yø ndøfani
 p'uya, εnā yø ya yø dafanzate yø ya. Yø ne yø
 ndøfani p'uya, pønyø sibi, pønyø 'bifi yāni ngue rā
 asufre. 18 Bi hyo yø ja'i ya hyū yø ndate pønyø ne
 yø ndøfani. Pε nū hangū gangū yø ja'i 'bai, himbi
 zū hmāde bi hyo. 19 A nūya yø ndøfani, n'youi rā
 ndate yø ne, n'youi rā ndate yø ts'ua. Porque yø ts'ua
 yø ndøfani, ja yø ya ngue sate tengūtho rā c'eya 'mø
 sa yø ja'i.

20 Pε nūya yø ja'i bi bongui, ngue hin'i dū ya yø
 ndate ya, himbi ne bi 'bät'yø mmāi ngue xtā hyεp'ua
 yø dahmū. Sinoque bi siguetho ngue thanne yø
 ts'onthi. Bi siguetho thanne yø dahmū ngue rā
 oro, ogue rā t'axi, ogue rā bronce, ogue rā do,
 ogue rā za. Conque nūya yø dahmū thanne yø ja'i,
 hingui 'yo, hingui zø yø dä, hingui øhra hyā 'mø
 nzohyø ja'i. 21 Himbi ne xtā hyεp'ua te manī n'yo

yø ja'ì. Bi siguetho b̄i n̄hote, bi siguetho b̄i n'εte, bi siguetho b̄i n'yots'om'mäi, bi siguetho b̄i mpε.

10

¹ Mandø nzaquitho man'na ra anxε dá nugä ngue bí 'yε mahεts'ì bá o ra gui. Rá ya ra anxε, n'youi ra sano ngue ra 'becjuni. Rá hmi p'uya, di yoxni tengü ra hyadi. Yø gua, gä ra sibi. ² Ca rá 'yε n'na ra s̄cua. Nu'a rá gua ngue ra n'yεi, brá nnerb̄u ja ra jathe. Nu rá gua ngue ra gaha, brá nnerb̄u ja ra häi. ³ Dá øde ngue ra ndøts'edi ga ya, tengü 'mø guε ra ndøzate ngue nne di mmafi, njarb̄utho. Mi juadi b̄i mmafi, yoto yø ngäni dá øde ngue bi thoni. ⁴ Mi thoni'ü yoto yø ngäni bá nya p'uya, dá ne xca cuatra s̄cua'ü yø hya b̄i ma. Pe dá ø p'uya ngue bá nya mahεts'ì Oja, bi 'yεngui:

—Nuna ra hya b̄i man'ü yoto yø ngäni b̄i nya ya, 'yo gadi cuatra s̄cua, n'namhma ngue hinda fadi hanja ra hya —bi 'yεngui.

⁵ A nuna ra anxε dá nugä ngue brá nnerb̄u ja ra jathe, man'na rá gua p'uya brá nnerb̄u ja ra häi, bi 'yεsmaya rá 'yε ngue ra n'yεi p'uya. ⁶ I exa ntestigo Oja nuna 'b̄u para zantho, bi hoqui te bí ja maya, bi hocra häi, bi hocra jathe, bi hoqui te gäma cosa i ja. Bi 'yεna:

—A nuyá, ya da guehra ora ja p'uya. Ya hinni mantho da thotra pa ya. ⁷ Porque nu'mø bi zonna ora da mixtra corneta'a rá yoto ra anxε, ya b̄i nja gätho'a te xpá nzän'Oja di nja p'uya. Nuna rá hya Oja xa japyø pøngahya xa xihyø ja'ì, ya gä b̄i nja'a te xa hmamp'uya.

⁸ Nu'a xtadá øde ngue bá nya mahets'i p'uya, mahombi zoqui, bi 'yenguì:

—Ní ma ya. Dami cannbabi rá sɛcuá cā rá 'yε rá anxe brá nnerbu ja rá jathe, man'na rá gua p'uya brá nnerbu ja rá häi —bi 'yenguì.

⁹ Dá magä p'u 'bähra anxe p'uya, ngue dá äpra sɛcuá cā rá 'yε. Nunā rá anxe bi 'yenguì:

—Ja ua rá sɛcuá. Dami sa. Nup'u ja ni ne xtā n'u rá sɛcuá tengutho rá t'afi. Pε nu'mø bi zøt'a mbo ni mmui, ya xtā nju —bi 'yenguì.

¹⁰ Dá cangä rá sɛcuá mi cā rá 'yε rá anxe p'uya ngue dá sa. Nu'mø mā yafi, xan'u tengutho rá t'afi. Pε nu'mø mā tut'i, ya mandø njutho. ¹¹ Ya bi t'engä p'uya:

—A nuyá, nunā te rá hya ja ngue da thogui gätho yø ja'i nuya 'dama 'dan'yo yø hya gā yā ya, conyø dast'abi, gui mma te ja ngue da thohya yø ja'i ya.

11

¹ Bi n'naca n'na rá t'o ngue rá t'eni p'uya. Bi t'enguì:

—Gā 'yo ya, dami 'yennbabi rá nija Oja, 'nε dami 'yenna altar. Dami pede hangū yø ja'i ndanne p'u ja rá nija. ² Pε nu'a rá thinnija, 'yogui εni. Porque nu'a, gue'a di t'unyø 'dan'yo ja'i'a. Nuya yø 'dan'yo ja'i, guehya yote mā yoshnā dá nεpā häi rá maca danihni Oja ya. ³ Gā penhnä yoho mā m'menhni dá mangbagui mā hya, mente gue'a n'na mahuahì 'nε yociento 'nε hyate mā pa. A nuya p'uya da hye yø he ngue di m'mu ndummui —bi 'yεnā.

⁴ Nuya yonc'ei ya, guehya gā nnøpe ngue yonza yø olivo ya. 'Nε guehya gā nnøpe ngue yoho yø

mfoxiyo jap'ɯ ni hyant'Oja di manda nximhäi. ⁵ Nu'mø toni ja'i da ne da hyo ya yonc'ei ya, hinda zä da hyo. Porque pønna sibi yø ne, di juadi da 'yuhyø nsaiui. Janangue nu to da ne da hyo, go da duse ra ja'i nne di nhote. ⁶ Nuya p'uya, ja yø ts'edi ngue da zä da 'yøt'e ngue hinda n'ye mente ra pa da mambrá hya Oja. 'Nε xquet'a ja yø ts'edi ngue da zä da 'yøt'e ngue da gohi di nji ra dehe. 'Nε ja yø ts'edi ngue nua ja ra ximhäi, da 'yøt'e ngue di nja yø ndate n'ɯ, hønt'a goma ora da nepe di nja. ⁷ Nu'mø bi juahyø 'bɛfi ngue da manna hya, nu'a ra ndate zu'ε bi pøxpɛ ja ra ots'i hinha rá nzegui ganhε, guehna da 'yørpabi ra tunhni na, da dapi 'nε da hyo ya yonc'ei ya. ⁸ Nuya yø ánima bi tho, nu yø do'yo bomp'ɯ ja yø caye ja ra danihni bi ma macuati ra pont'i ra Hmu Jesús. Nuna ra hnini na, gui nhyejpabi ra hnini Sodoma 'nε gui nhyejpabi ra häi Egipto. ⁹ Nhyu pa made bi m'momp'ɯ yø ánima. Himbi ma nt'ägui, porque bi hnepe ngue da nu yø ja'i nuya 'bɛi ndap'ɯ bi zä ngue 'dama 'dan'yo yø hya ga ya. ¹⁰ Nuya yø ja'i 'bɛ'a nximhäi 'mø bi nu ngue ya xa ndu, asta øt'ango ngue di johya. Nu te tini n'na ngu n'na di mpennbi. Porque nuna rá hya Oja mi mmambya yonc'ei bi du, janjuani ngue madi unnba yø mmui yø ja'i. ¹¹ Pε nu'mø mi gua'a nhyu pa made ngue bomp'ɯ yø ánima, Oja bi 'yøt'e ngue mahømbi m'mui. Nu to gä bi nu ngue ya 'bɛi mahøn'a, janjuani ngue bi nsu. ¹² A nuya yonc'ei mi mambrá hya Oja m'met'o p'uya, bi 'yøde ngue bi ts'o mahεts'i, bi t'εmbi:

—Bí 'yεhmi ua ya —t'εmbi.

Bi ma mahεts'i p'uya, bi 'yo n'na ra gui. Nu'ɯ yø nsaiui p'uya bi nutho ha i ma maya. ¹³ Nu'a ra ora'a

p'uya, janjuani ngue bi 'yan'ahäi. Nu hangu ga ndøngu yø ngu jap'ua ja ra danihni, nu'a n'na ciento yø ngu, 'det'a yø ngu bi xot'i. 'Nε yoto mahuahij nja'i bi du ngue'a i 'yan'ahäi. A nu'u yø ja'i himbi du p'uya, janjuani ngue bi nsu. Bi manyø ja'i p'uya ngue janjuani ja rá ts'edi Oja bí 'ba mahets'i.

¹⁴ Ya bi tho'a rá yoho ra ndate ya, pε mahømbá εrp'a rá hyu ra ndate di nja.

¹⁵ Bi mixtrá corneta'a rá yoto ra anxe p'uya. Nu'u bá nya mahets'i p'uya ra ndøts'edi ga nt'øde ra hya bi ma ngue εna:

—A nuyá, nuna Oja co 'nehra Cristo, ya da 'yuhrá ts'edi ya, ngue para zantho di manda gá ra ximhäi.

¹⁶ A nu'u 'däte magoho di mäspu ja rá nhudi Oja, gá bi m'memfo häi ngue bi danne Oja. ¹⁷ Gá 'da ga 'yenthø:

—Dadi ja mamadi'ahē ya grá Hmu. Gue'e grá Oja ngue jase ni ts'edi. Gue'e gui 'buhya, 'nε ya gmi 'bui mente yø pa xa thogui, 'nε gui sigue gui m'mui mente yø pa di map'ua. Jammadigahē ya ma Oja'i ngue ya gá d'u mi gui manda te gá ja ya. ¹⁸ A nuyá yø ja'i 'ba'a nximhäi mi mbøcue, xa mmeſtho ni hya. A nuyá, xquet'a ya bi zønna pa gui mbøcue ya. Nu yø ánima xandu, ya bi nzønna ora gui hyaspa ra güenda ya. Gui unyø nzäbi ni mefi xa mmamp'a ni hya. Gätho yø ja'i ya o ni 'ye di ngüε di nnoho, te'o ngue nnu mansu'i, gá gui unyø nzäbi. Ya bi zønna ora gui jua'u yø ja'i øtra nts'onj ua ja ra ximhäi ya, ngue'a te gäma nts'o øt'e.

¹⁹ Dá nugä p'uya ngue bi xohrá nija Oja bí ja mahets'i. Nup'u mbonnija, di nequi ngue jap'ua ra

huada m'mets'i ra cohi bi gohmi m'met'o Oja yø ja'i. Bi nja yø huëi, janjuani di hi yø ngäni. Bi 'yan'a häi, bi nja yø ndate ndo.

12

¹ Bi nequi p'ua mahets'i n'na ra hmeya ngue n'na ra xisu di mpäxa n'na ra ulu ja rá hmi tengü gui yotra hyadi. Nup'ua tögue di nequi ngue ra zana nsets'i. Rá ya p'uya, oxa n'na ra corona n'youi 'de'ma yoho yø sø. ² Nuna ra xisu p'uya, ya ha rá basi, pe mafi ngue sä ra n'ua ngue ya di m'meni.

³ Mahöndä handä mahets'i p'uya, dá nu man'na ra hmeya ngue n'na ra ndate ts'ozu'ε xa ntheni, ja yoto yø ya, ja 'det'a yø dani. 'Da'a n'na ra corona oxyø ya. ⁴ Di fútrá ts'ua ngue bi homyø sø bí ja maya, so ua ja ra häi. Pe himbi za hmada'a gangu yø sø bá hõmmi. Ra ndate zu'ε p'uya, bi m'mäp'ua ni hyandra xisu ha rá basi. Hontho di m'meni, 'bexta zaprá basi. ⁵ Nuna ra xisu mi ha ra basi, bi m'mhára ts'ant'ua nuna ja ngue dá zedi di manda ua ja ra ximhäi. Pe nuna ra ts'ant'ua bi zixpu bí 'bua Oja ngue 'dap'ua dani mmihmi. ⁶ Nuna ra xisu bi 'dagui, i map'ua bí ja ra dapo, ya xi zänbabi Oja n'na ra xequi di m'mei. Ja di t'unnba te dá zi mente n'na mahuañi 'ne yociento 'ne hyate ma pa.

⁷ Mi tho'a p'uya, bi nja n'na ra datunhni p'ua mahets'i. Bi 'yotra tunhni'a rá hmu yø anxε ni hu ngue ra Miguel. Bi mfäxui mi'da yø anxε di manda. Bi ndunhui na ra ndate zu'ε, 'ne xquet'a bi mfäxui yø anxε na p'uya. ⁸ Pe nuna ra ndate zu'ε, bí 'bēhra tunhni p'ua mahets'i. Ya hin'ya ha di m'mei. ⁹ Nuna ra ndate zu'ε bá t'engua ja ra ximhäi, gä bá n'youi

yø anxε dī m̄anda. Nūna, guehna ra nyogui c'εya nī hu ngue ra zithu 'nε ra Satanás. Guehna hätyø ja'ī 'bui gä rá nḡni nximhäi naya.

¹⁰ Mahøndá øde ngue bá nya maya man'na, pε ra ndøts'εdi ga 'yεna:

—Ya bi zønna ora da yan'Oja yø ja'ī ya. Oja ya udi ngue ja rá ts'εdi, da guehra Cristo ya udi ngue ja rá ts'εdi. Porque nuna ra pa ra xui mađi yahma cuh̄u p'ua ha 'bu Oja, ya bá thøn'athi naya. ¹¹ Guehya ma cuh̄u bi dapra zithu ya, porque nu'a i du ra Dε'yo, ja rá ts'εdi ngue bi hojpa yø ts'oqui. Guehya himbi zu bi ma ngue εc'ei ra Dε'yo ya. Himbi zu bi manna hya, mađague'a bi tho. ¹² Bí ja ra johya mahets'ī. Di johya to gä bí 'bup'ua. Pε huεcate yø ja'ī 'bup'ua ja ra häi, da gue'ua 'bup'ua ja ra jathe, huεcate. Porque nup'ua ja ra ximhäi ya, ja 'bup'ua ra zithu. Janjuani ngue mbøcue ya, porque pađi ngue ya mits'ua dra pa da thaspa ra güenda —bi 'yεna.

¹³ Nuna ra ndate zu'ε 'mø mambá t'engua ja ra ximhäi, bi hyoni ha 'buhra xisu nuna xi m'mährá ts'ant'ua, porque sui. ¹⁴ Pε nuna ra xisu, Oja bi japi ngue bi nja yø zahua tengutho n'na ra pents'ua, ngue bi zä bi dagui. Bi zop'ua ra ndate zu'ε, bi map'ua ja n'na ra dapo xi zännba Oja ngue dī m'mai. Nup'ua ja ra xequi bi zøni, ja bi t'unnba te bi zi mente nhyu jεya mađe. ¹⁵ Nu'a ra ndate zu'ε, bi bønna dehe p'ua ja rá ne, bi gohi ngue ra ndate dehe. Bi nepe ngue xta nduxra xisu 'mø xtí nthεui. ¹⁶ Pε ra xisu, bi mäxra häi ngue bi dutra dehe bá pømp'ua ja rá ne ra ndate zu'ε. ¹⁷ Janangue nuna ra ndate zu'ε mathoguitho bi mbøcue ngue sahna ra xisu himbi zadi. Bi ma p'uya ngue bi 'yørpabi ra tunhni'ua

yø bāsī rā xisu. Nuyá, guehya yø ja'ī øt'e te dī m̄anda Oja ya, hinguī nne dā hye'a rā hya bi zohra Jesucristo.

13

¹ Dá m'mäcä p'ü ja rā nenga jāthe p'üya. Dá handī ngue bá pøxma xøts'e rā dehe man'na rā ndate ts'ozu'ε ja yoto yø ya, ja 'dεt'a yø danī, 'da'a n'na rā corona oxyø danī. Yø ya p'üya, nt'ot'i p'ü yø thuhū ngue hinguī nnu manho Oja. ² Nuna rā ndate ts'ozu'ε, dī nequī tengu rā tigre. Ja yø gua tengutho yø gua rā oso. Rá ne p'üya, tengutho rá ne rā dafanzate. Nuna man'na rā ts'ozu'ε ngue rā thenī p'üya, guehna rā zithū nā, bi japi bi nja rá ts'edi nā rā ndate ts'ozu'ε bá pøxpu ja rā jāthe. Bi unná nthuts'i ngue dā mī, dī m̄anda'ü to dī m̄anda rā zithū. ³ Nuna rā ts'ozu'ε p'üya, dī nequī ngue xí ts'ennbabi n'na rá ya, ya ja ngue dā dū. Pε bi zā rá ts'et'i mī ja. Mī nu yø ja'ī ngue bi zā rá ts'et'i, bi nsu gātho yø ja'ī 'bui rá nguñi nximhäi p'üya, ya i mähä yø ja'ī nā rā ndate zu'ε p'üya. ⁴ Bi danne yø ja'ī rā zithū p'üya, porque bi bahyø ja'ī ngue gue'a rā zithū xí unna ts'edi rā ndate ts'ozu'ε. 'Nεε'a rā ndate ts'ozu'ε bi danne yø ja'ī p'üya. I εnyø ja'ī:

—¿Harü gue 'buhman'na ngue tate tengu nā rā ndate zu'ε? ¿Te'o dā bōñi ngue dā zā dī ndunhui nā? —εnyø ja'ī.

⁵ Bi t'unná ts'edi nā rā ndate ts'ozu'ε p'üya ngue bi xohrá ne, bi nya. Bi manyø hya ngue di 'yεts'j, 'nε bi manyø hya ngue nnømman'ü Oja. 'Nε yote mā yoshnā bi ts'ännbi ngue dī nja rá ts'edi. ⁶ Bi nømman'ü Oja p'üya. Bí nømman'übi rá thuhū. Bi

nømmān'ubi rá nija Oja, co gátho'u bí 'bū mahets'i bi nømmān'u. ⁷ Bi t'unná nt'ēdi p'uya ngue da 'yøpabi rá tunhni yø ja'i ya o rá 'yε Oja, 'nε da dapi. 'Nε bi t'unná nt'ēdi ngue di manda gátho yø ja'i 'bū ndap'u bi zä yø häi, ngue 'dama 'dan'yo yø hya ga ya. ⁸ Nuna rá ndate ts'ozu'ε p'uya, gátho yø ja'i 'bū rá nguñi nximhäi, gä bi danne. Guehya yø ja'i hinga nt'ot'ibi yø thuhu p'u ja rá libro ca rá Dε'yo nuna bi tho. Nuna rá libro na, hante di nhohra ximhäi ya bá nt'ot'ibi yø thuhu te'o gátho ja ngue di nthēui rá 'da'yo te.

⁹ Nu rá ja'i ja rá gu, da 'yøhya yø hya ja ua. ¹⁰ Nu rá ja'i sixrá mmic'ēiui ngue da got'i, xquet'a 'nεε rá gote da jot'i. Nu rá ja'i da hyo rá mmic'ēiui connā juai, xquet'a rá hyote jatho ngue di du connā juai. Janangue nuya yø ja'i ya o rá 'yε Oja, jatho ngue da zeti hangū rá n'u ja ngue da thogui, 'nε da 'yεc'ēi xanho ngue di nja'a te rá hya bi man'Oja ngue di nja.

¹¹ Mahøndá nugä man'na rá ts'ozu'ε p'uya ngue bá pøxma xøts'e rá häi. Nuna p'uya, ja yoho yø danī tengutho rá Dε'yo. A nu'mø mi nya, bi nya tengutho ga ya rá zithu nuna rá thenga zu'ε. ¹² Nu'a te gä rá ts'edi mi ja m'met'o ná rá ndate ts'ozu'ε rá madi, gue'a rá ts'edi bi japi bi nja'a, i nnuθho te gä bi 'yøt'e. Nuna rá yoho rá ts'ozu'ε bá pøxpū ja rá häi, bi japyø ja'i 'bū'a nximhäi ngue da danne ná rá ndate ts'ozu'ε xpí bøxpū ja rá dehe, nuna xi zä rá ts'et'i m'met'o. ¹³ Nuna rá yoho rá ndate ts'ozu'ε p'uya bi 'yøtyø milagro, yø hmi yø dä yø ja'i asta øt'e ngue bi tähyø sibi mahets'i, so ua ja rá ximhäi. ¹⁴ Bi t'unná ts'edi ngue da 'yøtyø milagro mente n'youi ná rá mmits'o zu'ēui rá madi.

Bi nepe ngue gue'a di hyätyø ja'i 'b'u'a nximhäi ngue di mähä. Bi xihyø ja'i p'uya ngue bi hocä n'na ra dahmu di nequi tengutho rá hmi na ra ndate ts'ozu'ε xi ts'eni connä juai 'nε xi zä rá ts'et'i. ¹⁵ Mi hocra dahmu yø ja'i p'uya, nu'a rá yoho ra ndate ts'ozu'ε xpí bøxä häi, bi t'unnä ts'edi ngue bi japi bi nja rá te ra dahmu ngue di nya. 'Nε di manda na ra dahmu, ngue da tho'u yø ja'i hinda ne da danne. ¹⁶ Nunä ra ts'ozu'ε p'uya, bi ja ts'edi ngue gätho yø ja'i da ma mamarcabi yø 'yε ngue yø n'yei ogue yø dε. Gä bi ma mamarca yø ja'i, dingüe dinnoho, yø mmεmmeti, yø hyoya, gue'u 'b'hyø hmu, gue'u hinjo'o yø hmu, Gä bi ma mamarca. ¹⁷ Ya hinjonda zä da däi 'nε hinjonda zä da mä ngue'mø hingui n'youi ra marca ngue rá thuhu ra ndate ts'ozu'ε, ogue gue'u hangu yø número n'youi rá thuhu. ¹⁸ I nne ngue di n'yomfeni xanho ra ja'i, para ngue da dinya yø hyä ja ua. Da zännbi hangu yø número pøts'e ngue n'youi rá thuhu ra ndate ts'ozu'ε. Gue'a ra número n'youi rá thuhu ra ja'i'a. Nunä ra número na, guehna ngue 'dato ciento 'nε hyate ma'dato.

14

¹ Ma nhannigä mahøn'a p'uya, dá nugä ra Dε'yo 'bäp'u ja ra nyuni Sión. 'Dap'u 'bähmi'u n'na ciento 'nε yote magoho mahuahäi nja'i. Guehya nt'ot'ibi rá thuhu ra Dε'yo p'u ja yø dε ya, connä thuhu rá Papá. ² Mahøndá øcä mi'da yø hyä bí ja mahets'i. Pε ra ndøts'edi ga nt'øde yø hyä. Nup'u dá øde ngue gui hi yø hyä, tengutho gui hi yø dehe, ogue tengutho p'u gui thoní ra ngäni p'u dá øde. Yø mε'bida ngue

yø arpa p'uya xandøngu dá øde. ³ Guehya tuta n'na ra 'da'yo thuhu p'u ni hyandrá nhudi Oja ya, haru huya 'däte magoho di mäspu hu Oja, haru 'bá'u goho 'bäp'u ja yø ts'at'i ra nthuts'i. Nuna ra thuhu tuti, hinjongui padi tema thuhu, sinoque pase'u n'na ciento 'nε yote magoho mahuah_i, guehya yø ja'i bi nyanyø te ua ja ra ximhäi ya. ⁴ Guehya yø ja'i hinha ga hye Oja, bi nsupi hangu ra pa. 'Nε n'youi ra De'yo haru ni ma. Guehya yø ja'i rá mæditho bi ma mapøhø p'u 'bæhyø ja'i nximhäi ya, para ngue da zo rá 'yε Oja co 'nεhra De'yo da zo rá 'yε. ⁵ Guehya yø ja'i hinjam'mø bi manna fehni ya. Nuna Oja, hin tema nts'o bi dinnbi ngue di zai.

⁶ Dá handä man'na ra anxε bí 'yo maya p'uya. I manna hoga 'da'yo hya nuna ja rá ts'edi para zantho. Bi xihra hya yø ja'i 'bæi gä rá nguni nximhäi, nuya yø ja'i 'dama 'dan'yo yø hya ga ya. ⁷ Pε ra ndøts'edi ga nt'øde ra hya bi ma, bi 'yεmbyø ja'i:

—Dami suhu Oja. Dami 'yεspahu, porque nuna Oja, ya bi zonna ora da hyaspa ra güenda yø ja'i ya. Dami thannehu na Oja bi hoqui te gä bí ja maya, 'nε bi hoqui te jaua ja ra häi. 'Nε bi hoqui te gä jap'u ja ra jathe. 'Nε bi xityø dehe haru gä pøhø—bi 'yεmbyø ja'i.

⁸ Mahømbá erpøtho man'na ra anxε p'uya. Bi 'yεna:

—Bi guadi. Bi guahra danihni Babilonia. Porque guehya yø ja'i Babilonia bi gutra 'yu na ra nts'o øtyø ja'i 'bæ'a nximhäi. I tenthø'a te ra nts'o øtyø ja'i Babilonia.

9 Nuna rá hyu ra anxε bá nya maya p'uya, ra ndøts'edi ga 'yεna:

—Nu to gä thanne ra ndate ts'ozu'ε 'nε thannebi rá dahmu, ogue di n'uni da ma mamarcabi rá dε ogue rá 'yε, ¹⁰ guehya yø ja'i di nthεui ra castigo xa nzän'Oja ya. Porque nuya yø ja'i su Oja, ya xa nzänni ngue di sätra ndate p'u ja ra sibi di danzø conná asufre. Da nudyø anxε Oja, da guehra De'yo da nutho te da thohya yø ja'i ya. ¹¹ Nu'a ra 'bifi da pøxpø ha da zä ra ndate yø ja'i, para zantho di nja ra 'bifi. Ra pa ra xui da zä ra ndate to thanne ra ndate ts'ozu'ε ogue thannebi rá dahmu, ogue ma marca ra ja'i conná thuhu ra ndate zu'ε. ¹² Janangue nuya yø ja'i ya o rá 'yε Oja, jatho ngue da zeti hangu ra n'u ja ngue da thogui. Da 'yøt'e te di manda Oja, 'nε 'yo di hε'a ga 'yεc'ei ra Jesús.

¹³ Dá øcä man'na bá nya mahεts'i p'uya, bi 'yεngui:

—Damí cuatro sacua ya yø hya jaua ya. Rá mmεnthi di nthεui yø 'yεc'ei di du'a ngue ørpa rá 'bεfi ra Jesús. Porque guehna ra hya mmanña Espiritu Santo na ngue εna: “Ya bi zεp'u'a te gä ra n'u xa thogui. Nu'a rá 'bεfi Oja xa 'yørpe, bí ja rá njut'i p'u mahεts'i”.

¹⁴ Mahøndá handä maya p'uya, dá nu n'na ra t'axca gui, huxpø n'na nc'ei, oxrá ya n'na ra corona ngue ra oro. I ha rá t'exu hεt'i xandønho. ¹⁵ Nup'u ja ra nija bí ja mahεts'i p'uya, bá pømp'u n'na ra anxε ngue ra ndøts'edi ga mmat'a huxma xøts'e ra gui. Bi 'yεmbi:

—Ya bi yaxyø hmudä ja gä rä ximhäi. Ya bi zønna ora gui hyets'i —bi 'yëmbi.

¹⁶ Nuna huxp_u ja rä gui p'uya, bi hyexyø hmudä mi jap'u ja rä häi. Gä bi peti.

¹⁷ Bá pøm man'na rä anxε p'u bí ja rä nija mahets'i p'uya. Bá hya man'na rä t'exu ngue het'i xandønho. ¹⁸ Nup'u ja rä altar, bá nexp_u man'na rä anxε ngue ja rá ts'edi ngue da ja rä sibi. Rä ndøts'edi gā mmat'a hā rä t'exu p'uya, bi 'yëmbi:

—Ya bi yaxyø uva jap'u ja rä ximhäi. Dami hyequi —bi 'yëmbi.

¹⁹ Nuna rä anxε ts'o p'uya, bi hyecyø uva mi jap'u ja rä ximhäi, gä bi peti. N'narbu bi gatyø uva ngue da the'mi. Nuna rä hya nā p'uya, i nne da mā ngue rä ndate castigo da ja Oja. ²⁰ Nu'u yø uva bi ma nthε'mi p'u maxøts'e rä danihni. Nup'u bi ma nthε'mi yø uva, nu'a rá ngui bi bøni, gä rä ji. Nu'a gā 'yensyø yā yø ndøfanī 'mø njumbi rá freno, nup'u ha pøxrá ne, gue'a ganhε rä jī'a. Nu'a ganzant'i p'u ha ja yø ji, bi ma asta hyu ciento kilómetro.

15

¹ Dá handä mahets'i man'na rä hmεya ngue mathoguitho rä ndussutho. Dá nu yoto yø anxε. N'na ngu n'na ya yø anxε, i hā rä n'u ja ngue da ja. Nu'mø bi nja ya yoto yø ndate n'u, ya bi nja gätho'a te rä castigo ja ngue da ja Oja p'uya.

² Dá nugä n'na rä xequi ngue titho, tengutho rä jathe p'u gui nequi, di nequi tengutho rä xito 'mø brá o rä sibi mbo. Ja tøp'u gätho ya yø ja'i xi dapra ndate ts'ozu'ε p'uya, ngue himbi ne bi dannebi rá

dahmu. 'Nε h̄imb̄i ne yø ja'i xta mma mamarca conna número n'youi rá thuh̄u ra ndate ts'ozu'ε. Gä hä yø 'bida xi un'Oja. ³ I tutra thuh̄u mi tutra Moisés rá mēfi Oja. Guehna ra thuh̄u turpabi ra Dε'yo p'ua ha 'bäi. I εna:

—Mathoguitho mazihotho te guí øt'e grá Hmu, ma Oja'i. I jase ni ts'edi. Majuan̄i ngue gä xanho te guí øt'e. Grá dast'abi ngue yø ja'i 'bai rá nguni nximhäi. ⁴ ¿Te'o da bonya grá Hmu ngue da 'yεna hinda nu mansu'i? ¿Te'o da boni ngue da 'yεna hinda zä da 'yets'a'i? Porque høn'atho'i ngue gä ra nho guí øt'e. A nuyá, da εhe gätho yø ja'i 'ba'a nximhäi ya ngue da danne'i. Porque ya bi nu yø ja'i te guí øt'e, gä gue'a ní 'yup'ua guí øt'e —bi 'yεna.

⁵ Mi tho'a p'uya, dá nugä ngue bi xohra nija bí ja mahets'i. Nup'ua mbonnija, ja dá nugä p'ua ra xequi mathoguitho xa ndaxqui, ja m'mets'i p'ua yø xindo nt'ot'i rá ley Oja. ⁶ Nup'ua ja ra nija p'uya, bá pømp'ua yoto yø anxε ya xtá nu m'met'o ngue bá hya ra ndate n'ua ja ngue da ja. Gä di t'axca he, 'nε gä di ngutra oro yø tiya. ⁷ Nu'a n'na 'bär'ua ja rá nhudi Oja p'uya, bi unni 'da'a n'na ra mohi ngue ra oro'ua yoto yø anxε. Nup'ua ja yø mohi bi unni, ja yup'ua ra ndate castigo da ja Oja nuna 'bai para zantho. ⁸ Nup'ua mbonnija p'uya, yup'ua ra 'bifi n'youi rá ts'edi Oja maguesε. Pe hinjongui sä da yat'ambo nija. Da zä, pε asta gue'mø gä bi nja'ua yoto yø ndate n'ua ja ngue da ja ya yoto yø anxε.

16

¹ Mahøndá øcä man'na ra hya bá nya p'ua ja ra nija mahets'i p'uya. Pe ra ndøts'edi ga xi'ua yoto yø anxε,

bi 'yɛmbi:

—Ní mähä ya. Nu'ɛ yoto yø mohi guí theɥa ngue n'youi rā castigo dā ja Oja, dami 'yømmi p'ɛ ja rā ximhäi ya —bi 'yɛmbi.

² Nu'a rá madi rā anxɛ p'ɛya, nu'a rá mohi mi the, bi 'yømp'ɛ ja rā häi. A nuya gätho yø ja'i mi n'youi rá marca rā ndate ts'ozu'ɛ p'ɛya, 'nɛ xi dannebi rá dahmu, bi nja yø ndate sasi ngue mandø n'atho.

³ Rá yoho rā anxɛ p'ɛya, nu'a rá mohi mi the, bi 'yømp'ɛ ja rā jathe. Rā dehe p'ɛya bi gohi ngue rā ji, ɛnā bi ts'enna ánima. Gätho'ɛ mi ja yø te p'ɛ ja rā jathe, gä bi du.

⁴ Rá hyu rā anxɛ p'ɛya, nu'a rá mohi mi the, bi 'yømp'ɛ ja yø dathe, gätho p'ɛ ha pøhyø dehe. A nuyá, gätho yø dehe, gä bi gohi ngue rā ji. ⁵ Dá øde ngue bá nya rā anxɛ nu'a bi ts'onyo dehe, bi 'yɛnā:

—Nu'i grá Hmu mā Oja'i, gue'e guí 'bɛhya. Mente yø pa xā thogui xcā m'mai. Pɛ gā rā nho gni 'bɛi. A nuyá, nu'a rā castigo guí øtya, ya ni 'yup'ɛ'a ya. ⁶ Porque nuya gadi japrā castigo ya, guehya bi hyo yø ja'i o ni 'yɛ ya, 'nɛhyø pøngahya xā mmamp'a'i ni hya, gā xā hyo. Janangue guí unyo njut'i ya, gā japi ngue bi zi rā dehe bi nji.

⁷ Dá øcā mahøn'a p'ɛya ngue bá nya man'na p'ɛ ja rā altar. Bi 'yɛnā:

—Nu'i grá Hmu mā Oja'i, gue'e majuaní ngue jase ni ts'edi. Nu'a te rā castigo guí øtya, ya ni 'yup'ɛ'a ya —bi 'yɛnā.

⁸ Rá goho rā anxɛ p'ɛya, nu'a rá mohi mi the, bi 'yømp'ɛ ja rā hyadi. Rā hyadi p'ɛya man'na mandø mpatho. Mathoguitho uhyø ja'i'a gā ndømpa.

⁹ Mathoguitho bi nzø yø ja'i ngue'a te gā ndømpa rā

hyadi. Pε hinguĩ nne yø ja'ĩ di 'bätyø mm̄ai ngue d̄i n'uni d̄a 'yεspabi Oja. Sinoque man'na nnømm̄an'ũ na Oja ja rá ts'edi ngue bí pennbabi ra n'ũ thogui.

10 Rá cat'a ra anxε p'ũya, nu'a rá mohi m̄i thε, bi 'yønnbabi p'ũ ja rá nthuts'i ra ndate ts'ozu'ε. Nup'ũ ha gä d̄i manda na p'ũya, gä bi gohi ngue ra 'bexui. Asta sa yø jan̄i yø ja'ĩ ngue sä ra ndate. 11 Pε madague'a bi zä ra ndate yø ja'ĩ ngue yø ndate sas̄i, h̄imb̄i ne xtí 'bätyø mm̄ai ngue xta hyεp'ũ ra nts'o ga 'yo. Sinoque εna man'na bi nømm̄an'ũ na Oja bí 'bũ mahets'i.

12 Rá 'dato ra anxε p'ũya, nu'a rá mohi m̄i thε, bi 'yømp'ũ ja ra dathe Eufates. Ra dathe p'ũya bi 'yot'i, para ngue d̄a zä d̄a tho'ũ yø ts'edi yø dast'abi mambá εp'ũ, n̄i 'yεp'ũ n̄i bøxyadi.

13 Dá nugä p'ũ ja rá ne ra ndate ts'ozu'ε xa ntheni, 'nεp'ũ ja rá ne'a rá mm̄its'o zu'εui, 'nεp'ũ ja rá ne'a ra fεhni pøngahya, 'da'a n'na ra ts'onthi bá pømp'ũ ja yø ne, d̄i nεqui tengutho ra 'uε. 14 Guehya yø ts'onthi d̄a zä d̄a 'yøtyø milagro. Bi bõni ngue dí p̄eti gätho yø dast'abi 'bũ'a nximhäi. Nu'mø ra pa d̄a εp'ũ na Oja jase rá ts'edi ngue d̄a hyaspa ra güenda gätho yø ja'ĩ, guehya d̄a nanguĩ ngue d̄a 'yørpabi ra datunhni Oja ya.

15 Gätho ya yø ja'ĩ øhya yø hya nt'ot'i ua, dam̄i 'yøhm̄a xanho na ra hya mm̄anna Cristo, bi 'yεna:

—Nu ra pa ga ma εhε, n'na zihmantho ga søhø, tengutho 'mø ha bi zønna bε, hinguĩ fadi tema pa d̄a zøhø, d̄i njarbutho. Pε rá mm̄enth̄i d̄i nthεui to hinguĩ aha, i fährá t'axca he n'namhma ngue h̄indi n'yo mangøtho, 'nε h̄inda m̄esrá sä ngue d̄a h̄in'yũ rá t'axca he d̄a h̄ye —i εna.

16 Nu'ɥ yø dast'abi bá ts'i p'ɥya, bi mpɛti p'ɥ ja ra xɛqui gui hutyø ja'i ga ya ra hya ngue ra ebreo, ngue ra Armagedón.

17 Rá yoto ra anxɛ p'ɥya, nu'a rá mohi mi the, bi 'yømp'ɥ ja ra ndahi. Nu'a ra nija bi ja mahɛts'i ha ja rá nhudi Oja, ja bá nya p'ɥ man'na, pɛ ra ndøts'edi ga 'yɛna:

—Ja bi zɛp'ɥ'a te ja ngue di nja ya —bi 'yɛna.

18 Bi nja yø huɛi p'ɥya, bi nja yø ngäni. Janjuani ngue ra ndihi. Bi 'yan'ahäi, mathoguitho ra ndøts'edi i 'yani. Mɛnte yø pa xa m'məhyø ja'i ua ja ra ximhäi, hinjam'mø xi nja'a te bi nja. 19 Nuna ra danihni Babilonia, huɥ xɛqui bi bøni ngue bi t'i'ahäi. A nuya gätho yø hnini ja rá nguni nximhäi, Gä bi xot'i. Oja bi unná njut'i'a ra hnini Babilonia, bi mɛnnbabi ra castigo ngue sui. 20 Gätho yø t'əhäi ja məde yø jathe, 'nɛ yø t'øhø, ya hinha mambi nɛqui. 21 Bi zoxyø ja'i yø ndate ndo bi nja. Pɛ mandø nnohotho, yote kilo ganhyɥ n'na ra ndo. Pɛ yø ja'i p'ɥya, nu'a ga nzä ra ndate ngue yø ndo bi nja, ɛna gue gue'a man'na ga nnømman'ɥ Oja'a.

17

1 Bá ɛ'a n'na'ɥ yoto yø anxɛ mi the yø mohi p'ɥya. Bi 'yɛngui:

—Bí 'yɛcua ya. Ga ut'a'i ra castigo da thohna xisu mathoguitho ra 'yots'om'mäi, huxmə xøts'e ra jathe. 2 Yø dast'abi 'bui Gä rá nguni nximhäi, Gä xa n'yots'om'mäiui na ra xisu na. Da guehyø ja'i 'bui Gä rá nguni ra ximhäi, Gä xa itibi ngue di sitra sei ngue rá 'yots'om'mäi —bi 'yɛngui.

³ Ra Espírиту Santo bi pärcä mä nthandj. Ra anxε bi zixcagui p'ü bí ja ra dapo. Ja dá nugä p'ü n'na ra xisu huxmä xøts'e ra ndate ts'ozu'ε xanthenj, xpí bøxpü ja ra dehe. Nup'ü ja rá do'yo nā ra ts'ozu'ε p'üya, mä zinni p'ü yø thuhü nü'ü mma ngue hingui nnu manho Oja. Nuna ra ts'ozu'ε ja yoto yø ya 'nε ja 'dεt'a yø dani. ⁴ Nuna ra xisu p'üya, ra 'bojüpoi rá he conna thenj. N'youi yø dønü ngue ra oro rá he, n'youi yø ts'üdo mazihotho gui nεqui, n'youi yø do nü hü ngue ra perla. I the n'na ra mohi ngue ra oro. Nu'a te gä rá nts'o xä 'yøt'e, gue'a pop'ü ja rá mohi'a, porque ja rá ts'oqui nā ra xisu ngue ra 'yots'om'mäi. ⁵ Nt'ot'i n'na ra thuhü p'ü ja rá dε ra xisu ngue hingui fadi te gä mbøni. Pε nü'a gä mbønna ra hya nā ngue εnā: “Nuna ra danihni Babilonia, guehna ra mamá nā ngue gätho yø 'yots'om'mäi 'bü'a nximhäi, 'nε'a te gäma nts'o i ja”. ⁶ Nuna ra xisu, dá nü ngue iti. Porque xä nzipyø ji ya yø ja'i Oja xä thopi ngue hingui nsäya mma hanja nā ra Jesús. A nugä p'üya dadi 'yøtho hanja te dá nü. ⁷ Ra anxε p'üya bi 'yεngui:

—¿Hanja ngue gadi 'yøtho? Nugä gä xi'i te gä mbøn'a te gä nü ya, ngue ra xisu, huxrá xütha ra ndate ts'ozu'ε, nuna ja yoto yø ya, 'nε ja 'dεt'a yø dani. ⁸ Nuna ra ndate ts'ozu'ε gä nü ya, guehna ya fadi ngue m'bü'a m'mεt'o naya, 'nε nuya hinha madi nεqui ngue di 'bühya. Pε hōnda pøxpü ja ra ots'i hinha rá nεgui ganhε. Rá nεgui p'üya da ma ra castigo. Asta gue'mø mambá f'ü'a nximhäi, ya bá nt'ot'i p'ü ja ra libro yø thuhü ya yø ja'i ja ngue di nthēui ra 'da'yo te. Pε nuya yø ja'i hinga nt'ot'ibi yø thuhü p'ü ja ra libro, nü'mø bi nü ngue di 'bü mahøn'a ra ndate ts'ozu'ε, dadi 'yøtho.

⁹ Nuya yø hya jaua, i nne ngue da ðani xanho rá n'yomfɛni rá ja'i, para ngue da ðini xanho hanja rá hya. Nuya yoto yø ya rá ndate ts'ozu'ɛ, guehya ga mbøni ngue yoto yø nyuni nnøpa nthuts'i rá xisu ya. ¹⁰ 'Nɛ xquet'a nuya yoto yø ya i ja, ga mbøni ngue yoto yø ðast'abi. Ya bi ðu'ɛ cət'a yø ðast'abi. A nu'a n'na'ɛ p'ɛya, i nts'ət'abitho ya. A nu man'na p'ɛya, tobe hĩndi bentrá cargo. Pɛ nu'mø ya bi mi ngue di bentrá cargo, hĩnga ya'atho di nts'ət'abi. ¹¹ Nuná rá ndate ts'ozu'ɛ mi fadi ngue mi 'bɛ'a m'mɛt'o, 'nɛ hĩnha maði nɛqui ngue di 'bɛhya, guehna rá hyato rá ðast'abi di m'mahna. Mayø n'youi'ɛ yoto yø ðast'abi m'mɛt'o. Rá nɛgui ya, ya da ma rá castigo.

¹² A nu'ɛ 'dɛt'a yø ðani gá nurpi, gue'ɛ ga mbøni ngue 'dɛt'a yø ðast'abi'ɛ. A nuyá, tobe hĩndi bentyø cargo ngue di ndast'abi ya, pɛ nu'mø ya bi bentyø cargo ngue di ndast'abi, 'da di ndast'abiui ná rá ndate ts'ozu'ɛ p'ɛya. Pɛ hõnda n'na ora di ndast'abi. ¹³ Nuya 'dɛt'a yø ðast'abi 'da'igu da ma. Di nhɛcahya, ngue nu te da manna rá ndate ts'ozu'ɛ, gue'a da 'yøt'a. ¹⁴ Guehya da 'yørpá rá tunhni rá Dɛ'yo ya. Pɛ rá Dɛ'yo di ntatetho, porque guehna rá Hmu ná ngue yø hmu. Guehna rá ðast'abi ná ngue yø ðast'abi. A nuya yø ja'i hĩnha ni hɛhra Dɛ'yo p'ɛya, ya yø n'yohɛ, porque guehya yø thanhni Oja ya. Janangue bi zonhni ngue da 'yɛc'ɛi rá Dɛ'yo.

¹⁵ Rá anxe p'ɛya mahømbi 'yɛngui:

—Nuná rá jathe gá nu ngue huxra xisu ngue rá 'yots'om'mäi ya, ga mbøni ngue guehya yø nación i ja gá rá ximhäi ya. Guehya yø ja'i 'bɛp'ɛ ja yø hnini, 'dama 'dan'yo yø hya ga ya ya. ¹⁶ Nu'ɛ 'dɛt'a

yø danī gá nūrpabi rā ndate ts'ozu'ε, guehya dā nū man'ua rā xisu ngue rā 'yots'om'mäi ya. Guehya di sätra n'ua rā xisu, asta dā mōjpa rā xisu ngue dā za. Nū te di pongui dā 'yudi. ¹⁷ Nūya 'det'a yø dast'abi bi nhecahya ngue 'da'igu dā 'yøt'e. Di n'uni ngue rā ts'ozu'ε bi unyø ts'edi, ya gá 'yørpa Oja'a ngue ngu'a dā 'yøt'e n'namhma ngue di nja'a te xpa nzän'Oja ngue di nja. ¹⁸ Nūna rā xisu gá nū p'uya, gá mbøni ngue guehna rā danihni di manda gätho yø dast'abi 'bu'a nximhäi na.

18

¹ Mi tho'a te dá nugä p'uya, mahøndä nugä man'na rā anxε bí 'yε mahets'i. Di nequi ngue xandø nzaqui, asta gä rā ximhäi di yot'a te gui yoxni. ² Pe rā ndøts'edi ga mafi, i εna:

—Bi guadi. Bi guahra danihni Babilonia. Bi gohi ngue yø ngu yø ts'onthi ya. Ja bi 'yørbu yø 'bafi yø ts'int'su xandønts'o. ³ Porque gätho yø ja'i 'bu'a nximhäi xa itibi rā vino jap'u ngue'a rá 'yots'om'mäi ga 'yo. Nū'ua yø dast'abi 'bui rá nguñi nximhäi, gä yø 'yots'om'mäi, porque øt'e tengutho mi øtya yø ja'i mi 'bup'ua ja rā hnini. Gätho yø pøhø 'bu'a nximhäi, gätho xa mmεmmeti ngue mathoguitho manī unyø mēnyu ya yø ja'i ya.

⁴ Dá øcä man'na rā hya bí 'yε mahets'i p'uya, bi 'yεna:

—Ague mā ja'i'ah, dami pømhmu p'ua ja rā danihni. 'Yogui øthua rā ts'oqui øtyø mmεngu p'ua, n'namhma ngue hingui thohmu'a rā castigo dā tho'u. ⁵ Porque nūya yø ts'oqui øt'e, xøgue ja di fixta

p'ɸ, i sɔni asta mahɛts'i. Nuna Oja p'ɸya, ya hingui hāt'i da zeti hangū rā nts'o øtyø ja'i.

⁶ Bi sihyø anxe p'ɸya, bi t'ɛmbi:

—Dami jahɸ rā castigo ya. Nu te xa 'yørpabi yø ja'i xa'ɸni, ndoble rā n'ɸni gui japhɸ ya. Nu'a te ga nzaqui rā vino xa unyø ja'i ngue xa nzi ya, ndoble drá nzaqui rā vino gui unhnɸ da zi ya.

⁷ Mathoguitho xanja mpähä yø ja'i, xa 'yɛts'i ngue mi ja yø mɛnyu. Gue'a mathoguitho rā n'ɸ gui säthɸ'a ya. Porque mi ɛmp'ɸ ja yø mmɸi: “ɛntho di ndast'abihɸ ua dí 'bɸhmɸ, hĩnte dadi 'behmɸ, 'nɛ hĩjam'mø da 'yɛhrɸ pa ga nnuhɸ rā dummɸi”, mi ɛna. ⁸ Janangue nuyá, n'na patho di nja rā ndate da thohya. Di nzoni, di ntu manthuhu, da du yø ja'i, di nzø rā hĩni. Porque jase rá ts'edi na rā Hmu Oja, ngue da japrɸ castigo na rā hĩni na.

⁹ Nu'ɸ yø dast'abi 'bɸ'a nximhäi ngue 'da'igu xa 'yøt'ui ngue 'yots'om'mäi 'nɛ xa 'yɛts'i ngue ja yø mɛnyu, guehya di nya dummɸi ya, 'nɛ di nzom'mø bi nu bi nangra 'bifi ngue di nzø rā hĩni.

¹⁰ Yap'ɸtho da 'bähyyø ja'i ngue da hyandi te di nja. Porque da zu yø ja'i'a rā castigo di nja. Da 'yɛmbra hĩni p'ɸya: “Huɛcate rā danihni Babilonia. Mi ja rá ts'edi, pɛ nuyá n'na ts'ɸquits'ɸtho i nja rā castigo bi thohya”, da 'yɛnyø ja'i.

¹¹ Nu'ɸ yø pøhø 'bɸi gä rá nguni nximhäi, di nya dummɸi 'nɛ di nzoni ngue te da thohra danihni. Porque ya hĩjo'o to da dämbyø 'bɛni bá du ngue da mä. ¹² Ya hĩjo'o to da dämbyø 'bɛni ngue rā oro, ogue rā t'axi, ogue yø ts'ɸdo mazihotho, ogue yø perla. Ya hĩnda thänyø hoga ulu ni hu ngue rā lino, ogue yø seda, ogue yø 'bojɸpoi, ogue yø thɛni. Ya hĩnda thänyø za 'dama 'dan'yo ga yɸni,

nī xinga gue'ᵘ yø danī maḥotho guī nēqui 'mø bi ma maḥoqui, ogue yø hoga za, ogue yø bronze, ogue yø t'ēgui, ogue yø do ngue ra mármol. ¹³ Ya hīnjonda dāmbyo 'benī ngue yø canela, ogue yø cosa maḥoqui ngue maḥotho ga yānī, ra bopo t'uts'i, ra mirra, ra perfume, ra vino, ra aceite, ra hojanī ngue ra trigo. Ya hīnjonda dānyø ndanī, ogue yø de'yo, ogue yø ndøfanī. Ya hīnjonda dānyø carro. Ya hīnjonda dāmbya yø ja'i pā ngue øtra 'bēfi hīngui taḥa. ¹⁴ Yø pøhø p'ᵘya dā 'yēmbra hnīnī: “Nu'ᵘ yø cosa mathoguitho maḍi ho'a nī mm̄i gui si ya, ya hīn'yᵘ p'ᵘ'a ya. Para zantho gá 'bēhni mēnyu co gātho'a temā cosa mī øt'a'i ra nho”, dā 'yēmbi.

¹⁵ Nu'ᵘ yø pøhø maḍi pøhya yø cosa ya, janjuanī ngue xā mm̄mm̄titho ngue'a te mī pāp'ᵘ ja ra hnīnī. Pē nuyā yø ja'i ya, yap'atho dā 'bāi ngue su'a ra castigo dī njar'ᵘ ja ra hnīnī. Dī nya dūmm̄i p'ᵘya, asta darā zonī. ¹⁶ Dā 'yēnā: “Huēcate ra danīhni. Mī 'bēi tengutho n'na ra xisu ngue mī he yø ndøhoga ulu. Mī he yø ulu ngue ra 'bojūpoi. Mī he yø ulu ngue yø thenī, n'youi yø dønī ngue ra oro, n'youi yø ts'udo maḥiḥotho, n'youi yø perla. ¹⁷ Pē nuyā, n'na ts'ūquits'atho i guadi te mī pesya”, dā 'yēnā.

Yø barco 'yop'ᵘ ja yø jathe, op'ᵘ yø ja'i ngue yø hmu, conyø pasajero, gātho'ᵘ to ja yø 'bēfi, yap'atho dā nsāya yø barco ngue dā hyandyø ja'i te dī nja. ¹⁸ Nu'mø bi hyandi ngue ya dī nzø ra danīhni p'ᵘya, asta darā mahyø ja'i. Dā 'yēnā: “¿Нару gue ja man'na ra danīhni tengu nᵘ ra hnīnī nᵘ?” ¹⁹ Dā 'yᵘxyø fonthāi yø ya yø ja'i p'ᵘya, dī nzonī. Dī nya dūmm̄i, dā 'yēnā: “Huēcate ra

dan̄ihni. Gätho'ᵤ to di 'yonyø barco p'ᵤ ja yø jathe, xa mm̄emm̄etitho ngue ja mi mpäp'ᵤ ja ra hn̄ini, ngue mayøndø mm̄emm̄eti yø m̄eh̄nini. Pɛ nuya, n'na ts'ᵤquits'ᵤtho i guadi te mi p̄ets'i", da 'yɛna.

²⁰ Gä di johya'ᵤ bí 'bᵤ mah̄ɛts'i conná ngue'a te bi thohra dan̄ihni. Di johya yø representante ra Cristo, cō gätho yø pøngahya Oja. Gätho mi'da yø ja'i ya o rá 'yɛ Oja, gä di johya, Nu'a ra castigo bi njapra hn̄ini, bi hyaspa ra güenda Oja'a te xa ja'ahᵤ yø ja'i ya.

²¹ Man'na ra anxɛ p'ᵤya, mandø nzaquitho, bi hyaxa n'na ra ndødo ngue h̄ingma n̄ets'i'a ganhyᵤ, ɛntho ra molino. Bi 'yɛnnbᵤ ja ra jathe p'ᵤya. Bi 'yɛmbi:

—Tengutho ra do jaua ya ngue h̄in hapᵤ nma hnu, di njarbutho na ra dan̄ihni Babilonia ya. Ya h̄in hapᵤ nmi n̄ɛqui mah̄on'a. ²² Nup'ᵤ ja yø caye ra hn̄ini, ya h̄injam'mø nma t'øde mah̄on'a ngue di m'm̄ahyø m̄ɛ'bida ngue yø arpa. Ya h̄inma t'øde ngue di m'm̄ahyø mixt'a corneta ogue yø flauta. Ya h̄inma hnu ngue di m'm̄ahyø m̄ɛfi 'dama 'dan'yo ma'bɛfi da 'yøt'e. Ya h̄inma t'øde ngue dadi h̄i yø njani. ²³ Ya h̄inni mantho da hnu ngue h̄ondi nja yø nyot'i ngue yø lámpara. Ya h̄inni mantho da hnu ngue h̄on dadi h̄i yø ja'i p'ᵤ di nja ra nthati. Da guahra dan̄ihni, madague'a ɛntho mayø hmu'ᵤ madi mpøp'ᵤ ja ra dan̄ihni. Nu'a te yø nt'ɛte man̄i n'yo, mi h̄ät'i gätho yø ja'i 'bᵤ'a nximh̄ai.

²⁴ Ra dan̄ihni Babilonia bi njapra castigo, porque xa hyopyø pøngahya Oja, 'nɛ xa hyo mi'da yø ja'i ngue o rá 'yɛ Oja. Go yø ts'oqui p'ᵤ tho yø ja'i ya o rá 'yɛ Oja ya gä rá nḡni nximh̄ai.

19

¹ Mī tho'a p'uya, mahøndá øcä mī'da yø hya p'ua mahɛts'i ngue mandøngu dyø ja'i ra ndøts'edi ga 'yɛna:

—Ma ga ɛspahua Oja ya. Porque guehna ma Yantehua na. 'Nɛ guehna maguesɛ ja rá ts'edi na.

² Porque nuna Oja haspabi ra güenda yø ja'i, gä majuaní ngue gue'a ni 'yup'ua øt'e. A nuyá, bi japra castigo yø ja'i Babilonia ya. Nuna ra hnini na, ɛntho n'na ra xisu ngue ra 'yots'om'mäi. Xa ts'oni gä ra ximhäi ngue'a te rá n'yots'om'mäi ga 'yo. Nuna Oja p'uya, di cots'i te xa njapyø mɛfi xa thopi.

³ Mahømbi 'yɛnyø ja'i p'uya:

—Ma ga ɛspahua Oja. Porque nunua rá 'bifi ra danihni bi nzø, hinha di nsäya na, di mfuni para zantho —bi 'yɛna.

⁴ Nuyá 'däte magoho di mäspua ja rá nhudi Oja p'uya, co 'nɛ'ua goho 'bäp'ua ja yø ts'ant'i ra nthuts'i, gä bi m'mɛmfo häi ngue bi danne Oja p'ua hudi. Bi 'yɛmbuya:

—Janjuaní ngue ni 'yup'ua te bi hma. A nuyá, ma ga ɛspahua Oja ya —bi 'yɛna.

⁵ Nup'ua hu Oja p'uya, bi t'ø hman'na ra hya ngue bi 'yɛna:

—Nu to gä suprá xudi Oja ya, da danne, da 'yɛspabi Oja di ngüɛ di nnoho —bi 'yɛna.

⁶ Nu'ua yø hya dá øde, mandøngu dyø ja'i di hi yø hya, tengutho p'ua gui hi yø ndøthe, tengutho p'ua ga nt'øde ra ngäni. Bi 'yɛnna hya:

—Nuna Oja ma Hmuhya ya, ma ga εspahya. Porque guehna jase rá ts'edi ngue ndap'ya bi zä di manda na. ⁷ Ma ga johyahya ya, di nja'ahya mpähä ngue ga εspahya Oja. Porque ya bi zonna ora di nthatra De'yo. Nuna rá xisu da me, ya xa nsä. ⁸ Porque bi n'uni bi ma mahete ra hoga ulu xa nt'axi, di yoxni.

Nuna ra t'axca he, guehna ga mbøni ngue gä ra nho ga 'yo yø ja'i ya o rá 'ye Oja na. ⁹ Nuna ra anxε p'uya bi 'yεngui:

—Dami cuatra sacua ya yø hya ja ua ya. Ra mmenthü bi nthεui to bi t'ørpa ra invitación ngue da nu ra ngo p'ya di nthatra De'yo.

Mahømbi 'yεngui:

—Nuya yø hya gä cuatra sacua ya, guehya majuanü ngue rá hya Oja ya.

¹⁰ Nugä p'uya, dá ndatyøhmü p'ya 'bähra anxε ngue dí nne xca thanne. Pe ra anxε bi 'yεngui:

—Hin'na, 'yo gui thannegui. Nugä xquet'a rá mεfigui Oja tengutho'i ngue rá mεfi'i Oja, tengutho'ya mi'da ni cu ngue ha ra ts'edi mmambrá hya ra Jesús. Hønsε Oja i ja ngue da ma thanne —bi 'yεngui.

Nu'ya di mpefi ngue mmambrá hya ra Jesús, gue'ya yø pøngahya Oja'ya.

¹¹ Dá nu p'uya ngue bá xohra c'amahets'i. Bi nequi n'na ra t'axa ndøfani, huxpua n'na nc'ei. Nuna ra tøgue p'uya, guehna fadi ngue hinha ga hyε Oja, gä majuanü te mma. Gä gue'a te øt'e. Porque nu'a ra tunhni øt'e, gä majuanü ngue gue'a ra ts'ut'abi ni 'yup'ya øt'e. ¹² Yø dá p'uya, di yoxni tengutho gui

'yotrá thai rá sibi. 'Nε xangu yø corona jap'ua ja rá ya. Nt'ot'i n'na rá thuhu p'ua ja rá dε ngue hinguí fadi te ga mbøni. I paxe teni bøni. ¹³ Nu rá he, njots'i rá ji. Nuna gui hu rá thuhu, guehna ni hu ngue rá Hyá Ojá. ¹⁴ Gä ni den'ua yø ts'edi bí 'bua mahets'i, pe Gä di tøgue huxyø t'axa ndøfani. 'Nε Gä he yø hoga ulu ngue yø t'axca he. ¹⁵ Nup'ua ja rá ne rá tøgue ni 'bet'o p'uya, pømp'ua rá juai ngue het'i xandønho. Gue'a di ndunhui yø ja'i 'bua nximhäi'a. 'Nε da zedi ngue di manda yø ja'i. Nu'mø bi hyaspa rá güenda yø ja'i, da nehí conyø gua tengutho 'mø tem'yø uva rá ja'i conyø gua. Da japi da zi rá vino nu'a n'youi rá ndate castigo da ja na Ojá jase rá ts'edi. ¹⁶ Nup'ua ja rá pahni 'nehrá guxendehe nt'ot'i p'ua n'na rá thuhu ngue εna: “Guehna rá dast'abi naya ngue yø dast'abi 'bui. Guehna rá hmu naya ngue yø hmu 'bui”, bi 'yεna.

¹⁷ Dá handä man'na rá anxε ngue 'bäp'ua ja rá hyadi p'uya. I mmatyø ts'int's'ua 'yo maya. Pe rá ndøts'edi ga nzofo, bi 'yεmbi:

—Damí mpetiua ya. Porque da 'yøt'ahua n'na rá dants'ihmε Ojá. ¹⁸ Nuya gui saphua yø ngø yø dast'abi ya. Gui saphua yø ngø yø general, gátho yø ja'i ngue yø nexhmite. Gui saphua yø ngø yø ndøfani. Gui saphua yø ngø yø tøgue. Gui saphua yø ngø yø ja'i 'bua hyø hmu, dague'ua hinjo'o yø hmu, di ngüε di nnoho, Gä gui saphua yø ngø.

¹⁹ Dá nugä rá ndate ts'ozu'ε p'uya, gátho yø dast'abi 'bua nximhäi, Gä n'youi yø ts'edi. Ya xi mpeti ngue da 'yørpabi rá tunhni'a rá tøgue huxrá ndøfani co gátho'ua yø ts'edi na p'uya. ²⁰ Nuna rá ndate ts'ozu'ε p'uya, bi ma mabent'i ngue da

jot'i, 'da i mbent'ui na ra fehni pøngahya xi 'yøtyø milagro m'mæt'o, ngue xi unná ts'edi na ra ndate ts'ozu'ε. Porque gue'u yø milagro bi 'yøtra fehni pøngahya i hyärpa yø mmæi yø ja'i nuya bi n'uni bi mε rá marca ra ndate ts'ozu'ε, 'nε bi n'unyø ja'i bi dannebi rá dahmu. Janangue nuna ra ndate ts'ozu'ε ya, co 'nεhna ra fehni pøngahya, 'da i thøtho p'u ja ra zabi danzø conná sibi ngue ra asufre ya. ²¹ A nuya yø ja'i ngue yø 'yøt'a tunhni p'uya, i du conná juai pønna ne ra tøgue. Nu'u yø ngø yø ánima p'uya, gue'a i nniya yø ts'int's'u 'yo maya'a ngue bi zapyø ngø.

20

¹ Mi tho'a te dá nugä p'uya, dá nu man'na ra anxε bí 'yε mahets'i bá hyannbabi rá nsogui ra ots'i hinha rá nzεgui ganhε. Ba ca rá 'yε n'na ra ndø cadena. ² Nuna ra anxε p'uya, bi bentra ndate ts'ozu'ε, nuna rá nyogui c'εya, ga mbøni ngue ra zithu ni hu ngue ra Satanás. N'na mahuah'i njeya bi dut'i. ³ Bi hyørbu ja ra ots'i hinha rá nzεgui ganhε p'uya. Ja bi gorbu ra zithu. Bi japra seyo maxøts'e ra ots'i para ngue hinni mantho da hyätyø ja'i 'b'a nximhäi, asta gue'mø bi zøn'a n'na mahuah'i njeya. Nu'mø bi tho'a n'na mahuah'i njeya p'uya, mahønda ma mathøgue njammi pa.

⁴ Mi tho'a te dá nugä p'uya, dá nu xangu yø nthuts'i. Ja hup'u'u xi bentyø cargo ngue di nts'ut'abi da hyaxra güenda. Guehya yø ja'i xi tho ya ngue bi t'øjpa yø ya. Bi n'upi ngue hinguï säya mma hanja na rá hya Oja, hinguï säya mma hanja na ra hya bi nxännbate ra Jesús. Guehya yø ja'i

hĩmbi n'unĩ xta ndanne ra ndate ts'ozu'ε ya. 'Nε
 hĩmbi dannebi rá dahmu. Xquet'a hĩmbi n'unĩ
 ngue xta ma mamarcabi yø dε, ogue yø 'yε. Dá
 nugä ya yø ja'i p'uya ngue mahømbi m'mai, 'nε
 'dap'ũ bi nts'ũt'abiui ra Cristo n'na mahuaħi njeya.
 5 Guehya yø ja'i rá mudi bi bennate ya. Pε nu'ũ
 mi'da yø ánima hinga 'bexpi bennate'ũ, sinoque ja
 bi bennate 'mø mi gua'a n'na mahuaħi njeya. 6 Ra
 mmēnthi bi nthēui yø ja'i di nthēui rá njapi Oja
 ngue rá mudi di bennate. Guehya da gohi ngue yø
 mmäcja da danne Oja co 'nēhra Cristo da danne.
 'Nε 'dap'ũ di nts'ũt'abiui ra Cristo n'na mahuaħi
 njeya. Guehya yø ja'i hinda tho'a rá nyondi ra
 ndate di nja ya.

7 Nu'mø mi gua'a n'na mahuaħi njeya p'uya, bi
 ma mathøgue ra zithu p'ũ ofädi. 8 Mahømbi ma da
 hyätyø ja'i 'bui gä rá nguni nximhäi. Gue'ũ yø ja'i
 gui nhuti ngue ra Gog 'nēhra Magog. Bi ma di petyø
 ja'i ngue da 'yørpabi ra tunhni Oja. Pε mandøngu
 dyø ja'i bi peti, tengutho gangu yø 'bomu dehe p'ũ
 ja ra jathe. 9 Bá nangyø ja'i gä rá nguni nximhäi. Bi
 mäsrä danihni 'bähyø ja'i Oja. Guehna ra hnini di
 ma Oja na. Pε bi 'yøt'Oja p'uya ngue bá tähyø sibi
 mahęts'i. Bi juadi bi 'yudi gätho yø nsuiui. 10 Nuna
 ra zithu xi hyätyø ja'i p'uya, bi thørbu ja ra zabi
 danzø connä sibi ngue ra asufre. Guehna ra zabi
 xi thøtra ndate ts'ozu'ε na p'uya co 'nε'a ra fēhni
 pøngahya xi thørbu. Nup'ũ bi thørbuya, ra pa ra xui
 ja da ma ma'uni p'ũ para zantho.

 11 Dá nugä n'na ra t'axa nthuts'i ngue ja hup'ũ
 Oja. Pε nup'ũ hu Oja p'uya, ra häi 'nēhra

c'amahets'i, gä b̄i m'ærp̄tho, ya h̄inha m̄ambi n̄equi. ¹² Dá n̄ugä yø ánima p'uya ngue 'b̄up'ü 'b̄u Oja, d̄i ngüε d̄i nnoho, gä 'b̄up'ü. B̄i ma nsots'i yø libro p'uya. Cö 'n̄ε'a m̄an'na r̄a libro b̄i ma nsots'i, gue'a r̄a libro ngue m̄ma to gä b̄i nth̄eui r̄a 'da'yo te. Nu'ü yø ánima p'uya, bi th̄asp̄abi r̄a güenda te x̄i n'yo. Porque nu te gä x̄a 'yøtyø ja'i, gä nt'ot'i p'ü ja yø libro. ¹³ 'B̄up'ü yø ánima x̄a ndup'ü ja yø jathe. Nu hangü yø ánima x̄a ndu, gä 'b̄up'ü. Gä bi th̄asp̄abi r̄a güenda te x̄a 'yøt'e n'na ngu n'na. ¹⁴ Ya h̄inda du yø ja'i, sinoque d̄i m'm̄up'ü ja r̄a castigo εntho r̄a zabi d̄i nc'uats'i conn̄a sibi, gue'a rá yondi r̄a ndate'a p'uya. ¹⁵ Nu to gä h̄imbi th̄innb̄abi yø th̄uh̄u ngue d̄a nt'ot'i p'ü ja r̄a libro ngue m̄ma to d̄i nth̄eui r̄a 'da'yo te, gä bi th̄orb̄u ja r̄a zabi di d̄anzø.

21

¹ M'm̄efa p'uya, dá n̄ugä r̄a 'da'yo c'amahets'i 'n̄εhr̄a 'da'yo häi. Nu'a r̄a c'amahets'i m̄i ja m'm̄et'o 'n̄εhr̄a häi m̄i ja m'm̄et'o, b̄i m'ærp̄tho. A nu yø jathe m̄i ja, xquet'a gä b̄i m'ærp̄ü. ² N̄ugä dr̄a Xuua, dá n̄ugä r̄a mac̄a d̄an̄ihni ngue r̄a 'da'yo Jerusalén bí 'yε mah̄ets'i bí 'b̄u Oja. X̄i n̄hoqui tengutho n'na r̄a novia 'mø x̄a n̄hoqui ngue d̄a mε rá ndø. ³ Dá øcä n'na r̄a hya bí 'yε mah̄ets'i p'uya, pε r̄a ndøts'edi gä 'yεna:

—A n̄uyá, n̄una Oja 'dap'ü 'b̄uhmi yø ja'i naya. 'N̄ε gue'ü yø ja'i Oja'ü. Yø ja'i p'uya, n̄una Oja guehna yø Oja na. ⁴ N̄una Oja, d̄a d̄ujp̄abi yø guidä yø ja'i m̄i ja m'm̄et'o. Ya h̄inda du yø ja'i. Ya h̄indi nzoni, ya h̄indi nya d̄umm̄i. Ya h̄indi hyεnni. Porque nu hangü r̄a n'ü m̄i ja m'm̄et'o, gä bi zep'ü.

⁵ Nuna Oja hup'u ja rá nthuts'i p'uya, bi 'yena:

—Nuyá, ya dá øt'ä ngue gä bi gom'dan'yo te mi ja m'met'o ya —bi' yena.

Mahømbi nya p'uya, bi 'yenguí:

—Damí cuarta sacua ya yø hya ga mmangä ya. Porque nuya yø hya dí mmangä, gä majuaní. Guehya sä ngue gui 'yεc'ei ya yø hya dí xi'i ya —bi 'yenguí.

⁶ Mahømbi 'yengbaya:

—Ya bi nja'a te gä mi ja ngue di nja ya. A nugä dí 'bui para zantho. Porque ya nmi 'bucä p'u bá fudi bá nja yø cosa ja ya. Da guehya nu yø cosa i ja, jap'u rá nzequi, pe nugä ga sigue ga m'mui para zantho. A nuyá, nu to tütthe, nup'u pøhra dehe ngue rá 'da'yo te, ga japi da zitho, hinte da gut'i. ⁷ Nguna ga ørpe to da bøní ngue da dapra nts'o i ja. Gue'a da gohi ngue ma basi'a. Nugä p'uya, gueque drá Oja gra ja'i. ⁸ Pe yø ja'i ngue su da zä rá n'u conná ngueque, da gue'u bi hyep'u ma hya, yø ts'oc'ei, yø hyote, yø 'yots'om'mäi, yø 'yεte, 'nε'u thanne yø dahmu, gätho yø mambethani, guehya di tocabi da map'u ja rá zabi di nc'uats'i ngue di danzø conná asufre ya. Gue'a rá yondi rá ndate'a p'uya.

⁹ Bá ε'a n'na'u yoto yø anxε mi theyø mohi ngue yu'u yoto yø ndate di nja, bi 'yenguí:

—Bí 'yεcua ya. Ga ut'a'i rá novia, rá xisu rá De'yo.

¹⁰ Ra Espíritu Santo bi pärcä ma nthandi. Dá nu ngue rá anxε bi zixcaguí p'u bí ja n'na rá danyuni xandønhets'i. Ja dá nugä p'u rá macä danihni Jerusalén ngue bí 'yε mahets'i bí 'bu Oja. ¹¹ Nuna rá danihni p'uya di yoxni, porque ja 'bup'u Oja. Nu'a

gui yoxni, tengutho gui yoxni yø do mazihotho, tengu yø do ngue ra jaspe. Nthanditho asta mbo ra hnini, porque ra hnini, ja tengutho ra xito ngue thotrã nthandi ra ja'i. ¹² Nunã ra hnini p'uya, gã ra jado rá nyani. 'Nε xanhets'i ra jado n'youi. Ja 'de'mã yoho yø goxthi. N'na ngu n'na yø goxthi p'uya, 'bãi 'da'a n'na ra anxε. Nup'u ja yø goxthi p'uya, nt'ot'i p'u yø thuhu'u 'de'mã yoho yø ts'ant'u ra Israel. ¹³ Nup'u ja rá hyo ra hnini ngue ni bøxyadi, ja hyu yø goxthi. Nup'u ja rá hyo ra hnini ni gohi ngue norte, ja hyu yø goxthi. Nup'u ja rá hyo ra hnini ni gohi ngue sur, ja hyu yø goxthi. Nup'u ja rá hyo ra hnini ni hyu ra hyadi, ja hyu yø goxthi. ¹⁴ Nu'a ra jado di thesrã hnini p'uya, nup'u bá fudi, n'youi 'de'mã yoho yø do ngue brã bebo. N'na ngu n'na'u yø do, nt'ot'i p'u yø thuhu'u 'de'mã yonc'ei yø representante ra Dε'yo.

¹⁵ Nunã ra anxε bi zocã p'uya, hã n'na ra t'o ngue ra oro ngue di 'yenna danihni. Co 'nεhyø goxthi da 'yennbi, conã jado di thesrã hnini da 'yeni. ¹⁶ Ra danihni p'uya, ja goho yø ts'at'i, gã 'da'igu gã njanni gã goho yø hyo. Ra anxε p'uya bi 'yenna danihni conã t'o i hã. Nu'a bi zãhra t'eni 'mø mi 'yeni, yo mãhuañi 'nε yo ciento kilómetro gã njanni ra hnini. Gã 'da'igu gã njanni gã goho yø hyo. Co 'nε'a gã nhets'i yø ngu, gã 'da'igu. ¹⁷ Mi 'yenna jado di thesrã danihni p'uya, tengutho yø t'eni yø ja'i di 'yoni, njarbũtho ra t'eni bi 'yøtra anxε. Bi zã'i hyate magoho metro ra t'eni.

¹⁸ Nunã ra jado di thesrã hnini p'uya, gã gue'u yø do mazihotho ni hu ngue ra jaspe n'youi. Ra hnini p'uya gã ra oro, pømhyats'i ra hnini tengutho ra xito. ¹⁹ Nu'u yø do brã n'youi ra ndũcjado,

mazihotho yø do n'youi. 'Dama 'dan'yo yø caħu yø døn̄i n'youi. Nu'a rá m̄di ra do, ra dosp̄i n̄i hu ngue ra jaspe. Nu'a rá yoho ra do, ra c'anga do n̄i hu ngue ra zafiro. Nu'a rá hyu ra do, ra 'boc'angūi n̄i hu ngue ra ágata. Nu' rá goho ra do, ra j̄xhm̄u n̄i hu ngue ra esmeralda. ²⁰ Nu'a rá c̄at'a ra do, ra m̄ego ra do, ma uants'i ra t'axi n̄i hu ngue ra ónice. Nu'a rá 'dato ra do, ra thenga do n̄i hu ngue ra cornalina. Nu'a rá yoto ra do, ra c'axt'i n̄i hu ngue ra crisólito. Nu'a rá hyato ra do, ra j̄xhm̄u n̄i hu ngue ra berilo. Nu'a rá ḡato ra do, ra c'axt'i n̄i hu ngue ra topacio. Nu'a rá 'd̄et'a ra do, xa nc'amm̄i n̄i hu ngue ra crisoprasa. Nu'a rá 'd̄e'm̄a'da ra do, ra c'angūi n̄i hu ngue ra jacinto. Nu'a rá 'd̄e'm̄a yoho ra do, ra 'boj̄poi n̄i hu ngue ra amatista. ²¹ A nu'̄u 'd̄e'm̄a yoho yø goxthi p'̄uya, ḡa ra perla'̄u 'd̄e'm̄a yoho yø jut'i. N'na ra perla bi zits'i n'na ngu n'na yø jut'i. Nu'̄u yø caye ra dan̄ihni ḡa ra oro. P̄omhyats'i yø caye tengutho ra xito.

²² Nu'p'̄u ja ra hn̄ini, h̄inte n̄i nija dá nuḡa p'̄u. Porque n̄una Oja ma Hm̄uh̄u jase rá ts'̄edi, guehna 'b̄ui ḡa rá nḡani ra hn̄ini na. Da guehra D̄e'yo p'̄uya, xquet'a 'b̄ui ḡa rá nḡani ra hn̄ini. ²³ Nu'p'̄u ja ra hn̄ini, ya h̄imma hyoni p'̄u rá nyot'i ra hyadi, ogue rá nyot'i ra zana di yorb̄u. Porque Oja co 'n̄ehra D̄e'yo, gue'̄u di yot'i ḡa rá nḡani ra hn̄ini'̄u. ²⁴ Nu'a ra nyot'i bi n̄exp̄a ja ra dan̄ihni, gue'a nn̄opa nyot'i yø ja'̄i 'b̄up'̄u ja yø nación. Nu'̄u yø d̄ast'abi 'b̄ui ḡa rá nḡani nx̄imh̄ai, nu te ḡama cosa p̄ets'i, ḡa p̄enh̄ni, n̄i map'̄u ja ra hn̄ini ngue mad̄äpi Oja. Porque nu'a te mat'unn̄i Oja, gue'a ḡa ndanne Oja yø ja'̄i'a. ²⁵ Nu'̄u yø goxthi jap'̄u ja ra hn̄ini, hangu ra pa nsoqui.

Porque ya h̄in'y_u p'_u rā xui. ²⁶ Nū hangū yø ja'i 'b̄ap'_u ja yø naci_on, nū te gā p̄ets'i, gā h̄axp_u ja rā dan̄ihni ngue ma_dāpi Oja, porque gue'a gā ndanne Oja yø ja'i'a. ²⁷ Nūp'_u ja rā hn̄ini, ya h̄in tema nts'o da ma ma_cut'i p'_u. Nū rā ja'i xants'o te ga 'yo, ya h̄inda y_urb_u'a. Nī xinga gue'u yø ja'i mmanna fehni da y_urb_u. Nū'u yø ja'i da ma ma_cut'i p'_u, gue'u yø ja'i nt'ot'ibi yø thūhū p'_u ja rā libro cā rā Dε'yo. Porque nūnā rā libro nā, ja nt'ot'i p'_u yø thūhū ya yø ja'i dī nthēui rā 'da'yo te.

22

¹ M'mefa p'_uya, mah̄ombi 'yurcagui rā anxε p'_u ja rá nhūdi Oja co 'n̄h̄rā Dε'yo, ja bí p̄op'_u n'na rā ndø hogdehe di un̄nā 'da'yo te. Di yoxni rā dehe tengu gui yotra xito. ² Nūnā rā dācaye jap'_u ja rā hn̄ini, made rā caye o rá 'yū rā dehe. 'Da'a n'na nguadi yø hyo rā dehe p'_uya, 'b̄ap'_u yø za di un̄nā 'da'yo te. 'Dε'mā yondi zūdi ngue n'na jεya. Porque n'nashnā ngu n'nashnā zūdi. Nū'u yø xi rā za p'_uya, gue'a rā nt'øthe ua ja rā ximh̄ai'a. ³ H̄injām'mø tema nts'o dī njap'_u ngue dī nja rā castigo. Porque Oja co 'n̄h̄rā Dε'yo, nūp'_u ja rā hn̄ini ja rá nhūdi p'_u. Nū'u yø ja'i Oja p'_uya, ja 'b̄ap'_u ngue thanne. ⁴ Nūya yø ja'i ya, dá nūrpā rá hm̄i Oja, 'n̄ nt'ot'ibi rá thūhū Oja p'_u ja yø dε yø ja'i. ⁵ Ya h̄in'y_u rā xui p'_u ja rā hn̄ini. Yø ja'i 'b̄ap'_u, ya h̄ingui honyø lámpara dī nyot'i. Nī xingra hyadi di honi ngue di yorpi. Porque guehna Oja yø nyot'i yø ja'i. A nū'u yø ja'i 'b̄ap'_u ja rā hn̄ini, gue'u dī ndast'abi hangū rā pa'u.

⁶ Nūnā rā anxε p'_uya bi 'yεngui:

—Nuyā yø hyā ja ua, gā majuanī ya. Dā zā gui 'yεc'εi gātho ya yø hyā ya. Nunā rā Hmu mā Ojah, nu'mø yø pa xathogui, xā bεnnbabi yø pøngahya ya yø hyā bi mā. Pε nu rā ora ja p'aya, nunā rā hyā ja ngue di nja n'na zihmantho, guesε rá anxε Oja bá penhya ngue dā xipyø mεfi Oja ya yø hyā ja ua.

⁷ Nunā rā Jesús bi 'yεnā:

—N'na zihmantho 'mø dá εcä —bi 'yεnā.

Rā mmēnthi di nthεui yø ja'i dā 'yεc'εi nā rā hyā ja ua, 'nε dā 'yøt'ya yø hyā nt'ot'i rā libro ja ua.

⁸ Nugā drá Xuua, go dá øcä ya yø hyā ja ua. Nu te dá nu, gue'a rā hyā nt'ot'i'a. Høntho dá øde 'nε dā nu'a te ja ngue gā nnu, dá ndantyøhmū p'aya ngue di nne xcā thanne rā anxε bi 'yurcagui ya yø hyā dá nu. ⁹ Pε rā anxε bi 'yεngui:

—Hin'na, ogui thannegui. Porque xquet'a rá mεfithogā Oja tengutho'i ngue rá mεfi'i Oja. Co 'nε'u ni cu mmāmbrá hyā Oja, co 'nε'u yø ja'i εc'εi nā rā hyā nā 'nε di ho dā 'yøt'e te gāmā hyā nt'ot'i rā libro ja ua, gā yø mεfitho Oja. A nu'i, dami thanne Oja —bi 'yεngui.

¹⁰ Pε mahømbi 'yεngui:

—Yogui co'mrā hyā nt'ot'i rā libro ja ua. Porque man'na ni guatrā pa di nja ya yø hyā nt'ot'i ua.

¹¹ Nu rā ja'i ngue nne di siguetho rá nts'oc'εi, ya di siguehmā rá nts'oc'εi 'mø —εnā—. Nu rā ja'i di ho dā 'yøtrā nts'o, ya di siguehmā dā 'yøtrā nts'o 'mø —εnā—. Pε nu rā ja'i di ho dā 'yøtrā nho, di siguehmā dā 'yøtrā nho. A nu rā ja'i ya xā unnā mmāi Oja, di siguehmā dā dεn'Oja, 'yonjam'mø di hεgui.

¹² Rā Jesús mahømbi 'yεnā:

—A nuyá, n'na zihmantho 'mø dá ɛcä. Gā ma hannbabi yø nzäbi n'na ngu n'na yø ja'i ngue ga jut'i. Ogue xanho, ogue xants'o te xā 'yøt'e, gue'a yø nzäbi dā hyān'a. ¹³ A nugä dí 'bui para zantho, porque ya nmi 'bucä p'u bá fadi bá nja yø cosa ja ya. Dā guehya, nū yø cosa ja ya, jap'u rá nzεgui, pε nugä gā sigū gā m'mui para zantho.

¹⁴ Rā mmēnthi bi nthēui rā ja'i dā menyø he ngue hangū rā pa xta nt'axi. Porque guehya yø ja'i di njapi dā zaprá ndät'ä rā za di unna 'da'yo te ya. 'Nε di njapi dā yurbu ja rā danihni. ¹⁵ Pε nū'u yø ja'i himbi 'yεc'ei ya yø hyā ja ua, dā gop'u thi'u. Yø 'yεte, yø 'yots'om'mäi, yø hyote, dā guehyø ja'i thanne yø dahmū, 'nεhyø mambethani, gā dā go'a thi.

¹⁶ Rā Jesús mahømbi 'yεna:

—Nugä drá Jesús, dá penhnä mā anxε bi manya yø hyā ja ua, n'namhma dā sifi gätho yø 'yεc'ei di mpεti ndap'u bi zä. Go guecä rá mbom'metogä rā David, 'nε go guecä'a rā dasø bí pøx'mø xudj di dayot'i rá thai —bi 'yεnā.

¹⁷ Nū'a rā Espiritu Santo co 'nεhrá xisu rā Dε'yo, i εnā n'na ngu n'na:

—Bá εhε.

A nū to gätho øhya yø hyā ja ua, xquet'a jatho dā 'yεnā:

—Bá εhε —dā 'yεnā.

Nū rā ja'i tūthe, dá εhε dā zidra dehe nūnā di unna 'da'yo te. Hinte dā gut'i.

¹⁸ Nū to gä øde hanja nā rá hyā Oja nt'ot'i rā libro ja ua, dāmi 'yøhma xanho hanja nā rā hyā nā. Nū to dā hyuts'i zits'u rā hyā ja ua, xquet'a Oja dā hyuspabi'a rā ndate nt'ot'i rā libro ja ua. ¹⁹ Nū rā ja'i dā hyaquī zits'u ya yø hyā nt'ot'i rā libro ja ua,

xquet'a da hyajpabi Oja rá thuhü ra ja'i p'ü ja ra libro nt'ot'i yø thuhü yø ja'i di nthεui ra 'da'yo te. Ya h̄indi njapra ja'i di m'm̄p'ü ja ra maça dan̄ihni mman̄a libro ja ua.

²⁰ Nü'a mman̄a yø hya ja ua, i εna:

—N'na zihmantho 'mø dá εcä —i εna.

Xanho ngue ngu'a di nja. Bá εhε grá Hmu Jesús.

²¹ A nuyá, nuna ma Hmuh̄ Jesucristo, di japi gätho'ah̄. Da ngut'atho.

Ja ua ra 'da'yo cohi bi gomi Oja yø ja'i
New Testament in Otomi, Tenango (MX:otn:Otomi,
Tenango)

copyright © 1975 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Tenango

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Tenango [otn], Mexico

Copyright Information

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Tenango

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
dd38228d-a3b1-5d0f-91ce-4040e165ce0f